

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: filologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Politechnika Koszalińska

Data przeprowadzenia wizytacji: 9-10.05.2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	41
--	43
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
--	44
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	47
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	50

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący dr Tomasz Róg, członek PKA

członkowie:

1. dr Dorota Guttfeld – ekspert PKA
2. dr Piotr Krycki – ekspert PKA
3. dr Małgorzata Szela – ekspert ds. pracodawców
4. Weronika Koperska – ekspert ds. studenckich
5. Magdalena Koziara-Piłatowska - sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa kierunku filologia prowadzonym w Politechnice Koszalińskiej w Koszalinie odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Zgodnie z postanowieniami uchwały nr 600/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie stacjonarnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne; niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	językoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godzin zegarowych/24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>filologia angielska</i> - specjalizacja <i>tłumacz</i> , - specjalizacja <i>lektor</i> , <i>filologia germańska</i> - specjalizacja <i>tłumacz</i> , - specjalizacja <i>lektor</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	216	47
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2115 h	1265 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	115	99
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	93	93
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	79	79

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek nosi nazwę filologia, która tradycyjnie stosowana jest dla kierunków obejmujących zarówno dyscyplinę językoznawstwo, jak i literaturoznawstwo. W tym przypadku, chociaż efekty uczenia się obejmują także efekty powiązane z literaturoznawstwem, kierunek przyporządkowany jest w 100% do językoznawstwa, co sprawia, że nazwa ta może być myląca. Ze względu na przyporządkowanie do pojedynczej dyscypliny, kierunek studiów jest w istocie językoznawstwem stosowanym.

Koncepcja kształcenia na profilu praktycznym przewiduje przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu tłumacza lub lektora jednego z dwóch języków kierunkowych: angielskiego lub niemieckiego. Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uczelni oraz mieści się w założonej dyscyplinie. Koncepcja kształcenia jasno i konkretnie określa zawody, do których przygotowuje kształcenie na kierunku, oraz typowe miejsca, w jakich absolwent może znaleźć w nich zatrudnienie, a także uwzględnia postęp w tych obszarach działalności zawodowej. Mówi między innymi o umiejętności pracy zespołowej i projektowej oraz wykorzystaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w dydaktyce, samokształceniu, a także przekładzie (narzędzia wspomagające tłumacza), podkreśla też związaną z funkcjonowaniem w środowisku cyfrowym konieczność krytycznego podejścia do wiarygodności informacji i efektów pracy sztucznej inteligencji. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i zawodowego rynku pracy. Powołuje się na badania Barometr Zawodów, a także specyfikę regionu i związane z nią zapotrzebowanie na pracowników w wymienionych zawodach. Koncepcja tworzona i zmieniana była przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (efektem konsultacji z pracodawcami jest m.in. uwypuklenie roli oprogramowania CAT i wprowadzenie zajęć *warsztat tłumacza*, a ze studentami – wprowadzenie popołudniowego rozkładu zajęć).

Chociaż koncepcja podkreśla znaczenie umiejętności korzystania z narzędzi komunikacji zdalnej, które poszerza wachlarz możliwości zatrudnienia absolwentów, to nie mówi wprost, że na kierunku dużą rolę odgrywa kształcenie z wykorzystaniem metod i technik uczenia na odległość. Koncepcja nie odnosi się w żaden sposób do faktu, że znaczna część zajęć zgodnie z programem może być prowadzona zdalnie: dotyczy to aż siedmiu wykładów (przy czym możliwość ta wykorzystywana jest obecnie na specjalności germańskiej), a ponadto – jak ustalono w toku wizytacji – jednych zajęć, dla których program formalnie nie przewiduje takiej możliwości.

Koncepcja kształcenia przewiduje również, zgodnie ze strategią Uczelni, dążenie do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, które realizuje za pomocą prowadzenia znacznej części zajęć w języku obcym, co ma ułatwić pozyskiwanie studentów z zagranicy, ale jednocześnie jako kluczowe kompetencje przytacza umiejętność tłumaczenia z języka polskiego na język kierunkowy i języka kierunkowego na język polski (w którą wyposażeni w pewnym stopniu mają być również absolwenci specjalizacji lektorskiej). Koncepcja nie odnosi się do sposobów pogodzenia tych dwóch potrzeb: otwarcia na studentów, dla których język polski nie jest rodzimym, i istotnej roli języka polskiego w kształceniu, przez co w tym zakresie nie zostaje w pełni przełożona na efekty uczenia się.

Dla kierunku nie określono jednego zestawu efektów uczenia się, ponieważ obok listy efektów dotyczących obu specjalizacji (*lektor* i *tłumacz*) pojawiają się osobne zestawy efektów dotyczące każdej z nich. Efekty te nie są uszczegółowieniami efektów ogólnie założonych dla kierunku, odnoszą się niezależnie do PRK, nie stanowią też nawzajem swoich lustrzanych odbić (które np. różniłyby się jedynie nazwą obszaru działalności zawodowej). Na przykład efekt obowiązujący dla obu specjalności o symbolu L1P_U02 brzmi: „potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa oraz akwizycji, z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów”, dla specjalności lektor efekt KL1P_U02 przewiduje, że student „jest praktycznie przygotowany do realizacji zadań zawodowych wynikających z roli lektora; potrafi zaplanować kurs języka obcego dostosowany do potrzeb, oczekiwań i poziomu językowego słuchaczy”, a dla specjalności tłumacz efekt KT1P_U02 przewiduje, że „wykorzystuje różne rejestry języka pisanego i mówionego”. Wobec tego nie istnieje jeden zestaw efektów kierunkowych osiągniętych przez wszystkich studentów: absolwent osiąga wszystkie efekty z puli uniwersalnej oraz efekty z jednej tylko puli specjalizacyjnej. Zalecenie odnoszące się do ujednolicenia listy efektów kierunkowych zostało formalnie zrealizowane (nie istnieją już trzy różne wersje efektów, o których mówi zalecenie), co jednak wygenerowało nową niespójność: opisy efektów nadal nie są jednolite i kierunek nadal nie ma pojedynczej spójnej listy efektów uczenia się. O ile efekty z puli powiązanej z konkretnymi specjalizacjami wymieniają wprost odpowiednie obszary działalności zawodowej (tłumacz/ lektor), efekty z puli ogólnej mówią jedynie o „działalności zawodowej”; w tym zakresie nie są wystarczająco specyficzne i powiązane z koncepcją kształcenia na kierunku. Z tego względu nie zostało również spełnione zalecenie związane z sformułowaniem efektów dla kierunku w sposób specyficzny.

Efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z dyscypliną, do której przypisano kierunek. Efekty odnoszą się do dyscyplin literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, co samo w sobie nie jest nieprawidłowe, o ile dyscypliny miałyby charakter subsydiarny, jednak w tym przypadku, choć nie pojawiają się one w efektach reprezentujących charakterystykę WG, to w zakresie umiejętności występują w powiązanych z nią efektach opisujących użycie wiedzy (UW):

- 1P_U03: „potrafi posługiwać się pojęciami przy opisie zagadnień literaturoznawczych; potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje na temat głównych nurtów literackiej twórczości pisarzy anglojęzycznych lub niemieckojęzycznych oraz samodzielnie zdobywać wiedzę na ich temat, z wykorzystaniem różnych źródeł i metod” (P6U_U, P6S_UW)
- K1P_U04: „potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami przy opisie zagadnień kulturoznawczych oraz samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, analizować i użytkować informacje z zakresu kultury i historii krajów anglojęzycznych lub niemieckojęzycznych, z wykorzystaniem różnych źródeł i metod” (P6U_U, P6S_UW)
- K1P_U05: „potrafi dokonać analizy i interpretacji utworów literatury anglojęzycznej lub niemieckojęzycznej, a ich znajomość wykorzystać w praktyce zawodowej” (P6U_U, P6S_UW).

Jest to niespójne z kontekstową rolą i subsydiarnym charakterem tych dyscyplin, a zatem wskazuje na niespełnienie zalecenia związanego z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin w sposób odzwierciedlający ich rolę w koncepcji kształcenia.

Efekt kierunkowy KT1P_U05 zawiera odniesienie do treści, których nie obejmuje koncepcja nauczania na kierunku: student „wykorzystuje w tłumaczeniu wiedzę o polskiej kulturze oraz kulturze krajów anglojęzycznych lub niemieckojęzycznych”, podczas gdy polska kultura nie jest przedmiotem nauczania według koncepcji kształcenia.

Efekty kierunkowe nie są w pełni zgodne z odpowiednim poziomem PRK, ponieważ:

- 1) Nieprawidłowo zidentyfikowano efekty dotyczące umiejętności posługiwania się językiem kierunkowym jako reprezentujące charakterystykę WG:
 - K1P_W04: „ma wiedzę w zakresie praktycznej znajomości języka kierunkowego obejmującą wszystkie sprawności językowe (mówienie, czytanie, pisanie, słuchanie), gramatykę języka kierunkowego, fonetykę, a także metajęzyk niezbędny do rozwijania praktycznej znajomości języka, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 ESOKJ” (P6U_W, P6S_WG). Efekt ten nie dotyczy teoretycznych podstaw kierunku, ponieważ znajomość metajęzyka na potrzeby nauki języka obcego, a tym bardziej posiadanie konkretnych sprawności językowych nie jest równoznaczne ze znajomością metod i teorii dotyczących zjawisk językowych i zależności między nimi.
 - K1P_W05: „posiada wiedzę z zakresu nie tylko ogólnego, ale także bardziej specjalistycznego słownictwa z różnych kręgów tematycznych, kolokacji wyrazów, poziomów stylistycznych, frazeologizmów, zna zasady słowotwórstwa języka kierunkowego” (P6U_W, P6S_WG). Podobnie jak w poprzednim przypadku, ten efekt (realizowany głównie przez zajęcia *PNJ*, a także zajęcia *słownictwo tematyczne i zawodowe, zintegrowane sprawności językowe, korespondencja urzędowa i biznesowa*) odnosi się do operacyjnej znajomości języka.
- 2) W niektórych efektach reprezentujących charakterystykę WG nie zaznaczono, że chodzi o wiedzę zaawansowaną (efekty KT1P_W02 i K1P_W04).
- 3) W dotyczących obu specjalizacji efektach dla kierunku odnoszących się do charakterystyki UW brak stwierdzeń o formułowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz wykonywaniu zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. Efekty takie pojawiają się w pulach efektów dla kierunku określonych odrębnie dla specjalizacji tłumacz i lektor, ale w puli uniwersalnej jedyne (częściowe) wzmianki temat użycia wiedzy w kontekście zawodowym to:
 - (K1P_U06) „potrafi używać odpowiedniego rejestru językowego również w celach tłumaczeniowych” (efekt nie wspomina o zawodzie lektora)
 - (K1P_U05) „potrafi dokonać analizy i interpretacji utworów literatury anglojęzycznej lub niemieckojęzycznej, a ich znajomość wykorzystać w praktyce zawodowej” (efekt nie dotyczy wiedzy językoznawczej).
- 4) Wśród efektów dla kierunku dotyczących kompetencji społecznych mowa o rozstrzyganiu dylematów merytorycznych, co pasuje raczej do umiejętności:
 - K1P_K05: „prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy merytoryczne, etyczne i organizacyjne związane z wykonywaną przez siebie działalnością zawodową”
 - KL1P_K03 (pula efektów dla lektora): „ma świadomość potrzeby ciągłego doskonalenia swoich kompetencji lektorskich i konsultacji z ekspertami (w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów); rozstrzyga dylematy merytoryczne oraz etyczne pojawiające się w pracy lektora; dba o dorobek i tradycje”
 - KT1P_K02 (pula efektów dla tłumacza): „jest gotów krytycznie wykorzystywać swoje kompetencje tłumaczeniowe oraz rozstrzygać dylematy merytoryczne i etyczne pojawiające się w pracy tłumacza; dba o dorobek i tradycje zawodu”

Ze względu na ww. niezgodności z charakterystykami PRK nie zostało zrealizowane zalecenie związane z prawidłowym sformułowaniem efektów.

Efekty dla zajęć stanowią uszczegółowienie kierunkowych, w związku z czym powielają problemy pojawiające się w efektach kierunkowych, np. efekt EU3 dla zajęć *ochrona własności intelektualnej*, wg

którego student „identyfikuje i rozstrzyga dylematy prawne i etyczne dot. ochrony własności intelektualnej, związane z wykonywaną przez siebie działalnością zawodową (K1P_K05)” uszczegóławia nieprawidłowo sformułowany efekt kierunkowy i podobnie jak on ze względu na sformułowanie “identyfikuje i rozstrzyga” dotyczy raczej wiedzy i umiejętności studenta, a nie kompetencji społecznych. Podobnie efekt EU8 dla zajęć *zintegrowane sprawności językowe*, wg którego student „dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi pozwalającymi na swobodną komunikację w rozmowie, dyskusji i debacie (K1P_K02)” też dotyczy raczej umiejętności niż kompetencji społecznych studenta.

Efekty dla zajęć nie zawsze stanowią prawidłowe uszczegółowienie efektów kierunkowych, do których się odnoszą. Na przykład zajęcia *doświadczenie nowej kultury: Etniczna Ameryka* powinny realizować dwa efekty kierunkowe, w których mowa jest o powiązaniu wiedzy i umiejętności z praktyką zawodową (K1P_W03, K1P_U05), jednak w uszczegóławiających je efektach dla tych zajęć takiego powiązania już nie widać: „EU1 Ma uporządkowaną wiedzę na temat losów najważniejszych grup emigracyjnych w historii Stanów Zjednoczonych (K1P_W03); „EU3 Potrafi dokonać analizy i interpretacji utworów literatury amerykańskiej, które opisują doświadczenie emigracji (K1P_U05)”.

Wielokrotnie (po 19 razy w sylabusach dla *specjalności angielskiej i germańskiej*) pojawia się zapis o braku odniesień do efektów kierunkowych, wskazujący, że nie określono, do jakiego efektu kierunkowego odnosi się dany efekt szczegółowy. Dotyczy to nie tylko zajęć realizujących efekty z zakresu nauk społecznych, ale także zajęć, które wskazano jako kształtujące umiejętności praktyczne, a zatem bezpośrednio powiązanych z kształceniem lektorów lub tłumaczy (np. *korespondencja urzędowa i biznesowa czy elementy prawa dla filologów*).

Efekty szczegółowe dla zajęć dla obu specjalności (*filologii angielskiej i niemieckiej*) są w większości przypadków swoimi wiernymi kopiami, przy czym w jednym przypadku efekt dla zajęć *projekt praktyczny (tłumacz)* filologii germańskiej omyłkowo mówi o zaawansowanej wiedzy „z zakresu podstaw literaturoznawstwa anglojęzycznego, usystematyzowaną wiedzę na temat głównych nurtów literackich oraz twórczości pisarzy angielskiego obszaru językowego, którą może wykorzystać w działalności zawodowej” (efekt EU2, powiązany z K1P_W02).

Efekty dla kierunku są zawierają błędne sformułowania w treści efektu K1P_K05, gdzie mowa o „wykonywanej” działalności zawodowej, a nie działalności, do której student się dopiero przygotowuje, a także efektu K1P_W01, który przewiduje znajomość „najważniejszych teorii językowych i komunikacyjnych z zakresu akwizycji języka kierunkowego, opisu języka kierunkowego jako systemu, przy uwzględnieniu wybranych wariantów, a także różnic i podobieństw pomiędzy językiem kierunkowym i językiem polskim, które student może wykorzystać w działalności zawodowej” - ponieważ ta ostatnia fraza („które student...”) może odnosić się do teorii, ale też do wariantów, różnic i podobieństw, albo wreszcie obu języków, efekt ten jest sformułowany w sposób wieloznaczny.

Efekty szczegółowe dla zajęć są również zasadniczo jasne, choć - jak zostanie omówione poniżej - nie zawsze szczegółowe, a zwłaszcza ogólnie traktujące związki z działalnością zawodową. W pojedynczych przypadkach efekty dla zajęć zawierają sformułowania poddające się różnym interpretacjom. Na przykład jeden z efektów dla zajęć *historia i kultura Wielkiej Brytanii* (EU 5: „ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego obszaru języka docelowego; K1P_U03, K1P_U04”) jest trudny do weryfikacji, a dodatkowo użyciem terminu charakterystycznego dla przekładoznawstwa wprowadza wątpliwość, czy „obszar języka docelowego” jest tożsamy z obszarem języka specjalności.

Dla zajęć wielosemestralnych przygotowano odrębne sylabusy dla każdego semestru, ale w wielu przypadkach sformułowano te same efekty w kolejnych semestrach, bez uwzględnienia progresu

kompetencji i różnic treści kształcenia między semestrami, co uniemożliwia stworzenie systemu ich weryfikacji. Ponadto niektóre efekty szczegółowe powtarzają się dla różnych zajęć. Na przykład:

- efekt „wg którego student „wykorzystuje różne rejestry języka pisanego i mówionego” to efekt dla zajęć: *praktyczna stylistyka języka polskiego, język angielski w mediach i tłumaczenia prasowe, tłumaczenie ustne (konsekwentne i a vista) I, tłumaczenie ustne (konsekwentne i a vista) II* oraz *rozszerzania pamięci i notowanie w tłumaczeniu konsekwentnym*.
- efekt „zna odpowiednie rejestry języka mówionego i pisanego, dyskursy stosowane w tłumaczeniach użytkowych, specjalistycznych oraz literackich” pojawia się dla zajęć *tłumaczenie ustne (konsekwentne i a vista) I, tłumaczenie ustne (konsekwentne i a vista) II, język angielski w mediach i tłumaczenia prasowe, wprowadzenie do teorii tłumaczenia, oraz rozszerzania pamięci i notowanie w tłumaczeniu konsekwentnym*.
- efekt „ma umiejętność samokształcenia w celu podnoszenia kompetencji językowych” podobnie powtarza się dosłownie w sylabusach zajęć *zintegrowane sprawności językowe, seminarium dyplomowe tłumacz 1, seminarium dyplomowe tłumacz 2, seminarium dyplomowe tłumacz 3* oraz analogicznie *seminarium dyplomowe lektor 1, seminarium dyplomowe lektor 2, seminarium dyplomowe lektor 3*.
- efekt „potrafi posługiwać się edytorami tekstu, bazami danych w postaci słowników i korpusów językowych; dotyczy to także zasobów internetowych i multimedialnych” osiągnięty ma być w ramach zajęć *seminarium dyplomowe lektor* oraz *seminarium dyplomowe tłumacz* w każdym z trzech semestrów, a ponadto w ramach zajęć *korrespondencja urzędowa i biznesowa, zintegrowane sprawności językowe, tłumaczenia II* oraz *wykorzystanie środków masowego przekazu w nauczaniu języków obcych*.

Sytuacja ta świadczy jednocześnie o niedostatecznym stopniu uszczegółowienia niektórych efektów i idącej za ich tym niskiej specyficzności. Choć dla zajęć i semestrów zajęć zapisano różne treści, brak progresji efektów sugeruje, że student wielokrotnie osiąga ten sam efekt.

Problem niskiej specyficzności efektów dla zajęć i niekiedy nieprawidłowego uszczegółowienia efektów kierunkowych rzutuje także na ich powiązania z ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej i odpowiadającymi im umiejętnościami praktycznymi. Efekty dla zajęć określonych jako kształtujące umiejętności praktyczne zazwyczaj odnoszą się do obszarów działalności zawodowej w sposób ogólny, a czasami nawet wprost wskazują na fakt, że związek z tymi obszarami jest wyłącznie potencjalny i nie jest specyficzny. Na przykład dla zajęć *przygotowanie do praktyki zawodowej – warsztaty* jeden z efektów wprost odnosi się do kompetencji uniwersalnych, które równie dobrze można wykorzystać w każdym innym zawodzie: „EU4 Posiada uniwersalne kompetencje miękkie, takie jak komunikatywność, właściwa organizacja czasu, samodyscyplina, które może wykorzystać w przyszłej pracy tłumacza lub lektora języka obcego. (K1P_K02)”. Dla niektórych zajęć, np. *narzędzia komunikacji zdalnej*, brak jakichkolwiek efektów związanych z pracą lektora / tłumacza (choć pośrednio niektóre treści wskazują na uwzględnienie potrzeb specjalizacji lektorskiej, np. tablice interaktywne, oprogramowanie do spotkań online).

Często powiązanie zajęć z obszarem działalności zawodowej sprowadza się do ogólnego nawiązania w opisie celów danych zajęć, np. „Celem kursu jest zapoznanie studentów z angielskim słownictwem tematycznym (świat przyrody, ochrona środowiska, transport, usługi) oraz ze słownictwem typowym dla różnych branż i obszarów zawodowych, takich jak biuro, turystyka, handel, medycyna, prawo. Zdobyta podczas kursu wiedza leksykalna ułatwi sprawne funkcjonowanie w praktyce translacyjnej” i nie znajduje odzwierciedlenia w efektach dla zajęć. Wspomniana w tym efekcie operacyjna znajomość

różnych aspektów języka (jego fonetyki, leksyki, gramatyki) jest bazą dla wiedzy i umiejętności zawodowych tłumacza i lektora, ale nie jest jedną z nich, a treści dla zajęć potwierdzają, że „zawodowe” w tym kontekście oznacza związek z różnymi zawodami, których dotyczy słownictwo, a nie z zawodem tłumacza bądź lektora (treści to np. „Higiena i medycyna, pożywienie, flora i fauna, geografia i klimat, sport i wypoczynek”).

Podobnie deklaracyjny charakter ma powiązanie z obszarem działalności zawodowej efektu dla zajęć Przedmiot do wyboru: *dwujęzyczność i wielojęzyczność we współczesnym świecie*: „EU1: w zaawansowanym stopniu zna i rozumie najważniejsze teorie językowe z zakresu dwu- i wielojęzyczności, które może wykorzystać w działalności zawodowej”. Ponownie, wykorzystanie to ma charakter potencjalny i ma się odbywać poza zajęciami, które same w sobie nie wymagają wykonywania czynności zawodowych typowych dla lektora.

Bardzo ogólne odniesienie do „praktyki zawodowej” pojawia się w efektach dla zajęć *problemy, dyskusje i kontrowersje wokół tłumaczeń utworów J.R.R. Tolkiena*: „K1P_W02 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu literaturoznawstwa anglojęzycznego; posiada uporządkowaną wiedzę na temat głównych nurtów literackich oraz twórczości pisarzy anglojęzycznych, którą może wykorzystać w działalności zawodowej.”; „K1P_W03 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię z zakresu kultury krajów anglojęzycznych; ma uporządkowaną wiedzę niezbędną do zrozumienia specyfiki różnych aspektów kultury i historii krajów anglojęzycznych, zorientowaną na zastosowanie w praktyce zawodowej”; „K1P_U05 Student potrafi dokonać analizy i interpretacji utworów literatury anglojęzycznej, a ich znajomość wykorzystać w praktyce zawodowej”. Potencjalna możliwość wykorzystania jakiejś wiedzy lub umiejętności w kontekście zawodowym nie oznacza, że dany efekt opisuje wiedzę czy umiejętność, która stanowi element celowego przygotowania do zawodu. Z powodu ogólności tego typu stwierdzeń w przypadkach takich jak powyższe nie można potwierdzić, aby efekty obejmowały umiejętności praktyczne i odzwierciedlały aktualny stan praktyki w obszarach zawodowych. Powyższy problem dotyczy zwłaszcza zajęć do wyboru, podczas gdy liczne zajęcia specjalizacyjne faktycznie obejmują efekty zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami językoznawstwa (przede wszystkim przekładoznawstwa i glottodydaktyki), a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej lektora lub tłumacza. Efekty uczenia się dla zajęć do wyboru ignorują też fakt, że zajęcia te mogą być według programu studiów wybierane zarówno przez studentów specjalności angielskiej, jak i germańskiej. Efekty dla zajęć *przedmiot do wyboru: doświadczenia nowej kultury: etniczna Ameryka* zawierają m.in. odniesienia do analizy i interpretacji utworów literatury amerykańskiej.

Efekty uczenia się ogólnie założone dla kierunku oraz dla zajęć uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym (poziom C1 dla języka specjalności i B2 dla drugiego języka obcego), a także kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Efekty dla kierunku i zajęć są zasadniczo sformułowane w sposób zrozumiały, z zaznaczonymi powyżej problemami dotyczącymi ogólności niektórych stwierdzeń i – w mniejszym stopniu – pojedynczych przypadków wieloznaczności. Stworzenie efektywnego systemu ich weryfikacji utrudniają wspomniane już powtórzenia efektów dla różnych zajęć i różnych semestrów zajęć. Wśród efektów kierunkowych pewne powtórzenie dotyczy treści efektu K1P_U06 „posiada umiejętność kompozycji tekstów pisanych oraz budowania wypowiedzi ustnych z zachowaniem poprawnego akcentu w języku kierunkowym na zaawansowanym poziomie gramatyczno-leksykalnym (C1 ESOKJ); potrafi używać odpowiedniego rejestru językowego również w celach tłumaczeniowych” i efektu KT1P_U02, który także przewiduje, że student „wykorzystuje różne rejestry języka pisanego i mówionego”.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób odpowiadający ich roli określonej w koncepcji kształcenia i zgodny z wymaganiami prawa	W zgodzie z decyzją o przyporządkowaniu kierunku w 100% do dyscypliny językoznawstwo usunięto odniesienia do literaturoznawstwa i kulturoznawstwa z charakterystyk WG w kierunkowych efektach uczenia się, ale literaturoznawstwo i kulturoznawstwo nadal pojawiają się jednak w efektach dla charakterystyki UW, co wykracza poza subsydiarny charakter tych dyscyplin. Rola dyscyplin uległa więc zmianie, ale nadal nie odpowiada ich roli określonej w koncepcji kształcenia, a obecnie także pozostawionej bez zmian nazwie kierunku.	Zalecenie niezrealizowane
2.	Rezygnacja z formułowania w programie studiów trzech wersji opisów ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się.	Efekty uczenia się dla kierunku przedstawiono w jednej tabeli nie obejmują one już trzech wersji opisów, tylko dwie: oprócz zestawu efektów dotyczących całego kierunku, dla każdej specjalności określono 12 efektów dodatkowych, które nie stanowią uszczegółowienia efektów dla kierunku i również bezpośrednio odnoszą się do PRK, ani nie stanowią swoich lustrzanych odbić. Studenci nadal nie realizują jednej listy efektów, ale dwie, zależnie od specjalizacji. Zalecenie zostało więc formalnie zrealizowane (nie istnieją już trzy różne wersje efektów), co jednak wygenerowało nową niespójność: opisy efektów nadal nie są jednolite i kierunek	Zalecenie zrealizowane

		nadal nie ma pojedynczej spójnej listy efektów uczenia się.	
3	Sformułowanie założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się w sposób specyficzny, uwzględniający koncepcję kształcenia, w tym przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych	Są powiązane z koncepcją kształcenia i (z wyjątkiem wzmianek o literaturoznawstwie i kulturoznawstwie w treściach efektów o charakterystyce UW) zasadniczo odpowiadają dyscyplinie językoznawstwo, ale nie są w pełni specyficzne, ponieważ - ze względu na wydzielenie osobnej puli uniwersalnej - w znacznej części mówią tylko o "działalności zawodowej", bez odniesień do specyficznych obszarów działalności, do których przygotowuje kształcenie na kierunku.	Zalecenie niezrealizowane
4	Sformułowanie założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się zgodnie z zakresem poszczególnych charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji, z uwzględnieniem zakresu i głębi perspektywy poznawczej właściwych dla 6. poziomu PRK w odniesieniu do dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek z uwzględnieniem w szczególności charakterystyk dedykowanych profilowi praktycznemu.	Efekty uwzględniają charakterystyki odpowiadające profilowi praktycznemu, jednak nadal występują nieprawidłowości w odniesieniach do charakterystyk PRK. Nieprawidłowo zidentyfikowano efekty dotyczące umiejętności posługiwania się językiem kierunkowym jako reprezentującą charakterystykę WG. W niektórych efektach reprezentujących charakterystykę WG nie zaznaczono stopnia zaawansowania wiedzy. Wśród efektów dotyczących kompetencji społecznych mowa o rozstrzyganiu dylematów merytorycznych, co wykracza poza obszar kompetencji społecznych.	Zalecenie niezrealizowane
5	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Działania naprawcze ograniczyły sygnalizowane nieprawidłowości, ale nie okazały się w pełni efektywne.	Zalecenie niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Nazwa kierunku jest niespójna z jego zmodyfikowaną koncepcją. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku są zasadniczo zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie językoznawstwo, do której kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia, ponieważ uwzględniają inne dyscypliny w zakresie większym niż tylko subsydiarny poprzez powiązanie dotyczących ich efektów z charakterystyką UW KRK, co sugeruje, że stanowią one więcej niż tylko kontekst dla wiedzy językoznawczej. Na kierunku nie wprowadzono jednej listy efektów kierunkowych: studenci kończący studia na kierunku osiągają różne efekty zależnie od wybranej specjalizacji. Zalecenie odnoszące się do ujednolicenia listy efektów kierunkowych zostało formalnie zrealizowane (nie istnieją już trzy różne wersje efektów), co jednak wygenerowało nową niespójność: opisy efektów nadal nie są jednolite i kierunek nadal nie ma pojedynczej spójnej listy efektów uczenia się. Efekty dla kierunku są nie w pełni specyficzne, ponieważ tylko niektóre z nich identyfikują konkretny obszar działalności zawodowej. Są sformułowane w sposób nie w pełni zgodny z odpowiednim poziomem PRK, ze względu na: nieprawidłowe powiązanie ogólnych umiejętności językowych z głębią wiedzy, brak wzmianek o formułowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz wykonywaniu zadań typowych dla działalności obu obszarów zawodowej związanych z kierunkiem studiów wśród efektów związanych z charakterystyką UW, nieprawidłowe sformułowanie niektórych efektów z zakresu kompetencji społecznych, oraz brak wskazania stopnia zaawansowania wiedzy w treści niektórych efektów powiązanych z charakterystyką WG. Efekty dla zajęć powielają część z tych problemów, a ponadto: w niektórych przypadkach nieprawidłowo uszczegóławiają efekty kierunkowe lub w ogóle nie są powiązane z efektami kierunkowymi, bywają mało specyficzne i nagminnie powtarzają się zarówno w obrębie różnych semestrów tych samych zajęć, jak i pomiędzy zajęciami, co sprawia, że nie pozwalają w pełni na stworzenie systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Ze względu na duży poziom ogólności niektóre efekty określone dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie odzwierciedlają praktycznego charakteru tych zajęć. Efekty dla zajęć do wyboru, dostępnych dla studiujących oba języki kierunkowe, w niektórych przypadkach nawiązują do tylko jednego języka i obszaru językowego. Ocena negatywna wynika z niespełnienia zaleceń związanych z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin, sformułowaniem ich w sposób specyficzny i zgodny z charakterystykami PRK, a także podjęciem efektywnych działań naprawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się, przez co nie w pełni zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ze względu na zdawkowość ich opisu. Treści zasadniczo pozwalają na osiągnięcie kompetencji określonych w charakterystykach powiązanych z głębią wiedzy w zakresie językoznawstwa, obejmują też treści odzwierciedlające aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej (np. tworzenie glosariusza w narzędziu CAT, zarządzanie dokumentami elektronicznymi, tworzenie infografik i prezentacji, komunikacja synchroniczna online, korespondencja mailowa. Jednak opisy treści zamieszczone w sylabusach rzadko są szczegółowe, co sprawia, że niektóre efekty nie znajdują tam odbicia. Na przykład kilkakrotnie w efektach uczenia się mowa jest o umiejętności korzystania z baz i korpusów językowych (zajęcia *korespondencja urzędowa i biznesowa, zintegrowane sprawności językowe, seminarium dyplomowe, wykorzystanie środków masowego przekazu w nauczaniu języków obcych*), jednak w ani jednym opisie treści nie pojawia się odniesienie do korzystania z korpusów, nie pojawiają się też one wśród opisywanych środków dydaktycznych (mowa np. o poznawaniu zwrotów i słownictwa i rozwijaniu umiejętności ich stosowania), przy czym widoczne jest wymienne traktowanie celów i treści kształcenia.

Uczelnia zwiększyła udział zajęć praktycznych w programie, ale nie wszystkie zajęcia określone jako kształtujące umiejętności praktyczne obejmują treści, których opis wskazywałby na bezpośredni związek z konkretnymi obszarami działalności zawodowej lub związek z obydwoma obszarami działalności (tłumacz i lektor) w przypadku zajęć obowiązkowych dla wszystkich studentów. Na przykład treści dla zajęć *technologia informacyjna* obejmują „utworzenie, przy pomocy arkusza kalkulacyjnego, algorytmu sprawdzającego znajomość czasowników nieregularnych w języku angielskim”, co można powiązać z działalnością zawodową lektora (choć użycie w tym celu arkusza kalkulacyjnego nie jest realistyczne i zgodne ze stanem praktyki ze względu na mnogość aplikacji i platform dedykowanych do tworzenia quizów tego rodzaju), ale nie pojawia się w nich nic, co mogłoby choćby w podobnym stopniu nawiązywać do działalności tłumacza. W kilku przypadkach zajęcia tego typu obejmują treści przydatne dla każdego pracownika lub pracodawcy (np. treści związane z rozwiązywaniem sporów na zajęciach Trening kompetencji społecznych), bez wskazania związków z konkretnymi obszarami działalności (jak w przypadku zajęć *korespondencja urzędowa i biznesowa*, gdzie ogranicza się on do prowadzenia jej w języku kierunkowym). Zajęcia *przygotowanie do praktyki zawodowej – warsztaty* wyliczają jako treści przygotowanie dokumentacji praktyk czy badanie indywidualnych predyspozycji zawodowych, które nie są typowymi czynnościami zawodowymi tłumacza czy lektora. Dla zajęć z bloku literaturoznawczego, które wg efektów kierunkowych również powinny przekazywać wiedzę „zorientowaną na zastosowanie w praktyce zawodowej”, treści nie nawiązują do tego aspektu i stanowią chronologiczne wyliczenie epok i utworów (*historia i kultura Wielkiej Brytanii* kończy się na XX wieku, *historia literatury brytyjskiej* – na I wojnie światowej).

Treści zajęć powielają też zasygnalizowane w opisie kryterium 1 problemy związane z nieprawidłowym uszczegółowieniem niektórych efektów dla zajęć. Na przykład dla przywołanych wcześniej zajęć *przedmiot do wyboru: doświadczenia nowej kultury: etniczna Ameryka* brak jakichkolwiek treści, które

świadczyłyby o wykonywaniu czynności praktycznych powiązanych z działalnością zawodową w wyniku nieprawidłowo uszczegółowionych efektów dla zajęć, w których takie sformułowania nie występują, choć są obecne w odpowiednich efektach kierunkowych. W tym zakresie treści nie w pełni zapewniają uzyskanie efektów uczenia się powiązanych z obszarami działalności zawodowej.

Nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS został wyliczony w sposób niespójny (przelicznik jest inny dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) oraz niezgodny z wytycznymi, ponieważ wynosi dla studiów stacjonarnych ok. 23 godz. z bezpośrednim udziałem studentów i nauczycieli, a na studiach niestacjonarnych ok. 16 godz. W puli punktów ECTS uwzględniono też konsultacje, które nie mają charakteru obowiązkowego i których realizacja przez studenta nie musi być dokumentowana.

Pomimo powyższego zastrzeżenia, które rzutuje na proporcję zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w programie, nakład pracy konieczny do ukończenia studiów umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, z wyjątkiem lektoratu drugiego języka obcego, gdzie założono nierealistyczny przyrost wiedzy, umiejętności i kompetencji studenta przy zbyt małej liczbie godzin zajęć. Na lektorat drugiego języka obcego przewidziano 240 godz. (studia stacjonarne) i 144 godz. (niestacjonarne), co ma pozwolić na osiągnięcie poziomu B2. Przy założeniu, że student zaczyna od zera (ze względu na brak wymagań wstępnych na etapie przyjęcia na studia) osiągnięcie tego poziomu wymagałoby ok. 500 godz. pod kierunkiem nauczyciela, a zatem dwukrotnie więcej godzin. W toku wizytacji potwierdzono, że studenci istotnie nie osiągają założonego poziomu B2 ESOKJ w ramach lektoratu języka hiszpańskiego. Tym samym, chociaż zwiększono liczbę godzin zajęć, zalecenie dotyczące zapewnienia wystarczającej ich liczby, aby zapewnić osiągnięcie założonego poziomu ESOKJ nie zostało zrealizowane: w dalszym ciągu jest ona zbyt mała, aby zapewnić osiągnięcie poziomu B2 przy braku wymagań wstępnych do zajęć i wobec kandydatów na studia. Dla pozostałych oferowanych języków (angielskiego i niemieckiego) Uczelnia de facto zakłada naukę od poziomu wyższego niż początkujący, co jednak generuje kolejne problemy: brak sformalizowania tego założenia w postaci wymagań wstępnych dla zajęć i kandydatów na studia, a także - ze względu na jednakowe efekty uczenia się dla wszystkich lektoratów - nieprawidłowe oszacowanie nakładu pracy i brak odzwierciedlenia progresji umiejętności studentów, którzy uczą się tych dwóch języków.

Kolejność zajęć i grup zajęć jest nie w pełni prawidłowa, ponieważ niektóre zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne zaplanowano w semestrach, kiedy student nie wybrał jeszcze specjalności lektor/tłumacz, więc w istocie nie kształtują one umiejętności praktycznych dla konkretnego obszaru działalności zawodowej, lub kształcą je w niepełnym wymiarze punktów ECTS. Jest to skutek nieprawidłowej identyfikacji niektórych zajęć praktycznych i ogólnikowego sformułowania ich efektów, co zostało już omówione w opisie kryterium 1.

Dobór form zajęć jest zasadniczo prawidłowy, z dwoma wyjątkami, w których jest niejasny i/lub nieoptymalny zważywszy na postulowany charakter zajęć:

- jedno z zajęć ćwiczeniowych (*tłumaczenia literackie*) kształtujących umiejętności praktyczne dla studentów specjalności filologia angielska na studiach stacjonarnych prowadzone są w formie kształcenia na odległość, a zatem dobór formy zajęć jest tu nieprawidłowy;
- zajęcia do wyboru *doświadczenie nowej kultury: Etniczna Ameryka* określone są w opisie karty przedmiotu oraz skróconym opisie zawartym w programie studiów jako „zajęcia w formie wykładu”, mimo że nie tylko według programu powinny być prowadzone w formie ćwiczeń,

ale dodatkowo stanowią też mają zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, a forma wykładu nie sprzyja wykonywaniu przez studentów praktycznych czynności w warunkach odzwierciedlających realia zawodowe.

Proporcje zajęć w różnych formach są prawidłowe: dominują zajęcia w formie ćwiczeń, a maksymalny udział wykładów w semestrze to ok. 22%.

Program studiów obejmuje zajęcia do wyboru w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Obejmują one moduł specjalizacyjny, seminarium dyplomowe i lektorat, przy czym wybór seminarium w praktyce determinowany jest wyborem specjalizacji: nawet jeśli zdarza się więcej niż jedno seminarium na danej specjalizacji, mają one pojedynczy sylabus, a zatem wybór ma charakter jednorazowy i blokowy. Podobny problem dotyczy zajęć z modułu przedmiotów do wyboru: chociaż ich oferta jest pozornie szeroka, są one de facto skierowane do konkretnej grupy studentów (anglistów lub germanistów, lektorów lub tłumaczy), a Uczelnia nie sprawdza, czy oferta jest proporcjonalnie rozbudowana, ani nie zabezpiecza się przed innym niż zakładany wyborem studenta (który mógłby tym samym nie osiągnąć efektów uczenia się dla swojej specjalności lub specjalizacji). Pozorność wyboru dotyczy zwłaszcza studiów niestacjonarnych, gdzie ponadto nie ma on charakteru indywidualnego: studenci musieli jednomyślnie wybrać specjalizację i lektorat. Należy przy tym podkreślić, że na kierunku można pod tym względem zauważyć pozytywne zmiany: od wyboru grupowego, przez wybór przez określone minimum chętnych (na obecnym II roku), po możliwość indywidualnego wyboru specjalizacji i lektoratu na obecnym I roku.

Program formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, ale jak już wspomniano w niektórych przypadkach ani określone dla nich efekty, ani treści kształcenia nie potwierdzają, aby istotnie obejmowały one wykonywanie przez studentów czynności praktycznych powiązanych z obszarem działalności zawodowej, a tam, gdzie wśród efektów uczenia się dla zajęć pojawiają się istotnie nawiązania do działalności zawodowej, mają one często – jak to już zaznaczono w opisie kryterium 1 – charakter bardzo ogólny, a ich realizacja zapewne nie zajmuje większości części czasu poświęconego na zajęcia, a więc całość punktów ECTS za dane zajęcia nie powinna być zapisywana na konto kształcenia umiejętności praktycznych. Z tego względu nieprawidłowo zidentyfikowano jako kształtujące umiejętności praktyczne zajęcia Podstawy prawa dla filologów (treści powiązane z obszarami działalności zawodowej mają charakter marginalny, brak praktycznych czynności zawodowych), Przedsiębiorczość i zarządzanie firmą (treści niepowiązane z konkretnym rodzajem działalności gospodarczej), Przygotowanie do praktyki zawodowej – warsztaty (brak praktycznych czynności zawodowych), Moduł seminaryjny (czynności praktyczne stanowią zaledwie część zajęć poświęconych pisaniu pracy dyplomowej, nawet jeśli ma ona charakter aplikacyjny), a także niektórych zajęć z modułu specjalizacyjnego oraz zajęć z modułu przedmiotów do wyboru. Na przykład efekty dla zajęć *wprowadzenie do teorii tłumaczenia* wiążą się z działalnością zawodową tłumacza, ale treści nie wskazują na wykonywanie działań praktycznych („1. Definicja procesu tłumaczenia. 2. Początki badań w zakresie tłumaczeń. 3. Aparat pojęciowy tłumacza. 4. Przegląd teorii tłumaczeniowych. 5. Rodzaje tłumaczeń i ich specyfika.”) Charakter praktyczny mają też mieć zajęcia z modułu przedmiotów do wyboru, np. „Problemy, dyskusje i kontrowersje wokół tłumaczeń utworów J.R.R. Tolkiena” (brak związku z zawodem lektora, brak treści świadczących o wykonywaniu czynności zawodowych) czy *wykorzystanie środków masowego przekazu w nauczaniu języków obcych oraz dwujęzyczność i wielojęzyczność we współczesnym świecie*, gdzie tylko efekt z zakresu wiedzy zawiera wzmiankę o działalności zawodowej, nie jest więc jasne, czy studenci wykonują jakiegokolwiek czynności praktyczne. Z tego względu zalecenie dotyczące zapewnienia w programie

wymaganej liczby godzin ECTS w ramach zajęć wskazanych jako kształtujące umiejętności praktyczne nie zostało spełnione, ponieważ znaczna część zajęć nie ma w istocie takiego charakteru z uwagi na uchybienia wspomniane wcześniej (brak odniesień do obszarów działalności zawodowej w efektach szczegółowych sformułowanych dla tych zajęć, brak określonych jasno metod obejmujących wykonywanie przez studentów czynności praktycznych związany z ogólnie nieprawidłowymi opisami metod, w niektórych przypadkach zaplanowanie zajęć w nieprawidłowej sekwencji, zanim student wybierze specjalizację i odpowiedni obszar działalności zawodowej), oraz ze względu na zilustrowany powyżej brak praktycznych treści kształcenia.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka specjalności (do poziomu C1) i drugiego języka obcego (do poziomu B2), przy czym jak już zaznaczono wyżej w tym drugim przypadku liczba godzin nie jest wystarczająca, aby osiągnąć zakładany poziom.

Program obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych wymaganym wymiarze punktów ECTS.

Metody kształcenia są przez Uczelnię nieprawidłowo identyfikowane i opisywane. W raporcie samooceny opis metod kształcenia skupia się w istocie na formach kształcenia, a wymieniając metody kształcenia, łączy je z metodami weryfikacji efektów uczenia (np. jako metodę kształcenia podaje się „quiz”). Wymienione metody kształcenia to dla wykładów „metoda podająca, wykład konwersatoryjny połączony z metodą aktywizującą w formie dyskusji, wykład informacyjny, wykład interakcyjny, metoda oglądowa, pogadanka, prezentacja multimedialna”; dla ćwiczeń również „metoda podająca (krótkie wykłady informacyjne), dyskusja, metoda problemowa/seminaryjna, prezentacja multimedialna, analiza problemu, praca z tekstem, konsultacje indywidualne”; dla lektoratów również „metoda podająca, metoda projektów, studium przypadku, symulacja biznesowa, pogadanka, prezentacja multimedialna”. Dobór ten jest prawidłowy, a hospitacje potwierdzają zastosowanie zróżnicowanych metod, jednak wykazują też, że w niektórych przypadkach nawet na zajęciach praktycznych duża rolę odgrywają metody podawcze (np. zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne i służące realizacji indywidualnego projektu w połowie prowadzone w formie wykładu).

Sylabusy nie obejmują opisu metod kształcenia, jednak w niektórych przypadkach pojawiają się one pod nagłówkiem „narzędzia dydaktyczne”. W tym zakresie w sylabusach panuje duży chaos, na przykład:

- dla zajęć *technologia informacyjna* „narzędzia dydaktyczne” to „Podłączony do Internetu komputer stacjonarny”, a dla zajęć *wykorzystanie środków masowego przekazu w nauczaniu języków obcych* – „Prezentacje multimedialne, pliki audio i video”
- dla zajęć *teksty literackie w nauczaniu języka obcego* „narzędzia” to „1. Elementy wykładu i prezentacje multimedialne. 2. Anglojęzyczne teksty autentyczne dostępne online (np. Project Gutenberg) 3. Wykorzystanie aplikacji językowych (kahoot). 4. Dyskusja. 5. Platforma MS Teams” (a więc mieszanka metod i narzędzi dydaktycznych).
- dla zajęć *literatura amerykańska – analiza tekstu* „narzędziami” są „Elementy wykładu z prezentacją multimedialną. Dyskusja. Materiały online (wywiady, recenzje, filmy). Opcjonalnie platforma MS Teams”.
- w sylabusie zajęć *przedmiot do wyboru: dwujęzyczność i wielojęzyczność we współczesnym świecie* „narzędziami dydaktycznymi” są „prezentacja multimedialna, analiza prezentowanego materiału, dyskusja w grupie”,
- w sylabusie zajęć *ochrona własności intelektualnej* – „wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, symulacja biznesowa, analiza przypadku, dyskusja dydaktyczna, praca na materiałach źródłowych.”

Wśród wymienionych metod dydaktycznych znajdują się metody aktywizujące, np. symulacja, projekt. W przypadku niektórych zajęć kształtujących umiejętności praktyczne można w ten sposób potwierdzić, że przewidywane metody odzwierciedlają charakter zajęć, np. w przypadku zajęć *tłumaczenie ustne (konsekwentne i a vista)* II przewidziane są symulacje tłumaczeniowe, a *projekt praktyczny (tłumacz)* realizowany jest częściowo metodą pracy w plenerze, która obejmuje zadania tłumaczeniowe wykonywane we współpracy z muzeum i kuratorami wystaw.

Ze względu na zmieszanie za sobą opisów narzędzi i metod dydaktycznych, dla wielu zajęć metody kształcenia nie zostały określone. Tam, gdzie można je oszacować na podstawie sylabusów, nie wszędzie są one wystarczająco zróżnicowane i dostosowane do założonych efektów uczenia się. Na przykład zajęcia *historia literatury brytyjskiej* mają osiągnąć m.in. dwa efekty w zakresie umiejętności („umie wykorzystać poznaną w trakcie kursu terminologię do opisu zjawisk literackich; potrafi wyszukać informacje źródłowe o charakterze literaturoznawczym oraz dokonać ich analizy i oceny wykorzystując do tego poznaną metodologię”, „umie wykorzystać poznaną w trakcie kursu wiedzę i terminologię historyczną oraz kulturową w celach opisu, selekcji i analizy zagadnień kulturowych i historycznych, korzystając przy tym z różnorodnych źródeł i metodologii”), a także efekt w zakresie kompetencji społecznych, ale jedyną podaną metodą kształcenia jest „wykład z prezentacją multimedialną”. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku zajęć *historia literatury amerykańskiej*.

Narzędzia dydaktyczne również nie we wszystkich przypadkach zostały szczegółowo opisane: (pojawiają się wśród nich tak ogólne określenia jak „książka”, „zasoby Internetu”), ale są zasadniczo zróżnicowane i dobrane poprawnie. Bardzo często pojawiają się wśród nich teksty autentyczne, materiały autorskie prowadzących, a także zasoby internetowe, w tym materiały audiowizualne. W jednym przypadku uwzględniono mapy myśli. W ramach zajęć tłumaczeniowych wykorzystywane są programy CAT. Co jednak znaczące, mimo że na specjalności lektorskiej naucza się m.in. korzystania z nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, w tym tworzenia quizów edukacyjnych, grywalizacja nie pojawia się wśród metod dydaktycznych, a wśród narzędzi nigdzie nie podano quizów interaktywnych, gier edukacyjnych czy choćby tablicy interaktywnej. W tym zakresie kształcenie na kierunku nie w pełni wykorzystuje potencjał stosowania najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej, które mogłyby efektywnie wspomóc osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Zwłaszcza w przypadku zajęć wykładowych, które zgodnie z programem studiów prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy MS Teams nie wymieniono żadnych funkcjonalności platformy, które mogłyby uatrakcyjnić wykłady i umożliwić osiąganie efektów w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych, o których była mowa powyżej. Tymczasem zajęcia te wg sylabusów korzystają głównie z podręczników, skryptów i prezentacji multimedialnych, nie wykorzystując potencjału dostępnych narzędzi.

Jak już wspomniano, metody dydaktyczne stosowane na kierunku nie zostały w pełni jasno określone w opisach poszczególnych zajęć, jednak uwzględniają również metody mające potencjał, by stymulować studentów do samodzielnej pracy i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Są to na przykład dyskusje, studia przypadku, symulacje (tłumaczenia, negocjacji).

Metody dydaktyczne obejmują przygotowanie do działalności zawodowej poprzez wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Choć, jak już wspomniano, nie wszędzie opisano je szczegółowo i powiązano z odpowiednimi narzędziami dydaktycznymi (np. brak wzmianek o użyciu korpusów językowych jako narzędzia), obejmują one na specjalizacji lektorskiej m.in. ćwiczenia z

przygotowywania materiałów edukacyjnych, tworzenia prezentacji i infografik w laboratorium komputerowym, na specjalizacji tłumaczeniowej m.in. ćwiczenia z wykorzystaniem oprogramowania CAT, robienie notatek do przekładu, czy symulacja przekładu konsekutywnego, co obrazuje stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na zakładanych poziomach CEFR. Umożliwiają one także dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Metody i techniki kształcenia na odległość nie są wykorzystywane w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Dotyczą głównie zajęć prowadzonych w formie wykładu oraz jednych ćwiczeń (co nie zostało wykazane w programie nauczania i według wyjaśnień Uczelni wynika z dostępności wykładowcy), mianowicie zajęć *tłumaczenia literackie* dla filologii angielskiej na studiach stacjonarnych. W tym ostatnim przypadku, jak to już wspomniano, są to zajęcia ujęte jako kształtujące umiejętności praktyczne, a zatem kształcenie na odległość powinno mieć tu wyłącznie charakter pomocniczy.

Harmonogram zajęć w niektórych przypadkach jest mało nieczytelny, ponieważ w jednej tabeli umieszczono zajęcia odbywające się w różnych cyklach z podaniem różnych dat, w których się one odbywają, nie zawsze w porządku chronologicznym (np. dla filologii germańskiej dla II roku podano kolejno zajęcia rozpoczynające się o godz. 15:00, 17:30, 19:30, a następnie o 15:55 i 18:40. W wersji widocznej dla studentów w systemie USOS te problemy jednak nie występują.

Rozplanowanie zajęć nie we wszystkich przypadkach jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się, a także efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Zajęcia na studiach stacjonarnych rozplanowane są w dużej mierze późnymi popołudniami, w niektórych przypadkach aż do godziny 21:00, przy czym ostatnimi zajęciami w porach wieczornych są wykłady prowadzone online, ale też na przykład wymagające dużego skupienia i myślenia abstrakcyjnego zajęcia PNJN gramatyka. Tak późne pory i dobór toczących się wtedy zajęć nie sprzyja efektywności procesu dydaktycznego.

W harmonogramie przewidziano nietypowe długości zajęć (np. 79 minut, 116 minut, 132 minuty), przy czym tak długie bloki nie zawierają przerw, wskazanych za względu na higienę prowadzenia zajęć. Najdłuższy blok zajęć bez przerwy ma 150 minut (12:15-14:45). Przerwy zarządzane są przez wykładowców w wybranych przez nich momentach lub na prośbę studentów, ale nie jest to prawidłowe rozwiązanie, zwłaszcza że zajęcia na studiach niestacjonarnych toczą się w piątki po południu oraz w soboty i niedziele przez większość dnia. W roku akademickim 2020/2021 problemy z rozkładem zajęć były szczególnie dotkliwe: studenci 1 roku 2 semestru filologii germańskiej (studia niestacjonarne) w soboty mieli po 7 godzin zajęć z jedną osobą (dr Mrożewska), nie licząc krótkich przerw, a w niedziele – 4,5 godz. z drugim wykładowcą (mgr Trojanowicz) i aż 6 godzin z trzecim (dr Gohlisch), również nie licząc przerw. Zdarzało się, że w jednym dniu studenci mieli zajęcia od 8:00 do 19:20 bez dłuższej przerwy, nawet w porze obiadowej. Większość przerw miała naprzemiennie tylko 5 i 10 minut. Zajęcia na filologii germańskiej (zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) układały się ponadto w długie bloki prowadzone przez jedną osobę, co mogło być dodatkowo nużące (np. zajęcia od 17:00 do 21:00 z tym samym wykładowcą). Studenci sygnalizowali także nieregularność zjazdów, których kumulacje utrudniały efektywną naukę. W obecnym roku akademickim zaszły pod względem harmonogramu pozytywne zmiany, ale nadal w planie na specjalności germańskiej trafiają

się długie bloki zajęć z minimalnymi przerwami (np. w semestrze zimowym blok zajęć z dr Mrożewską 16:20-19:10 z jedną minutą przerwy, albo od 14:00 do 20:53 z przerwami od długości 10, 7 i 10 minut (przy czym w trakcie przerwy siedmiominutowej studenci powinni zmienić salę), co nie sprzyja higienie kształcenia i efektywności wykorzystania czasu przewidzianego na zajęcia.

Na *filologii angielskiej* dni zajęć również bywają długie, ale w tym przypadku przewidziano dłuższe przerwy, a niekiedy pojedyncze okienka w porze popołudniowej, nie dochodzi także do kumulacji zajęć z pojedynczym wykładowcą. W harmonogramie przewidziano dzień na praktyki zawodowe.

Maksymalna liczba egzaminów w semestrze to 4 (po 2 semestrze studiów). Harmonogram zajęć w semestrze i sesji umożliwia sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej. Na studiach niestacjonarnych egzaminy w trakcie sesji rozplanowane są na osobnych zjazdach i w większości odbywają się w osobnych dniach (w sesji 2023/24 tylko raz zdarza się, aby jednego dnia odbywały się dwa egzaminy, przy czym jeden dotyczy lektoratu), rozłożone na dwa weekendy zjazdowe. Zalecenie odnoszące się do zapewnienia higieny uczenia się podczas sesji zostało zrealizowane.

Program studiów zakłada obowiązkową realizację przez studentów praktyk zawodowych, zgodnie z zasadami określonymi w „Regulaminie organizacji i zaliczania praktyk zawodowych studentów Wydziału Humanistycznego PK na kierunkach Filologia i Filologia angielska II stopnia”, zmodyfikowanym po ostatniej wizytacji PKA w celu uwzględnienia zaleceń Zespołu Oceniającego. Zawiera szczegółowe zapisy odnoszące się do organizacji, przebiegu, dokumentacji i zaliczania praktyk, które mają na celu rozwijanie umiejętności praktycznych i organizacyjnych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.

Efekty uczenia się sformułowano w sylabusach dla każdego rodzaju praktyk (tłumacz, lektor) i pozostają w związku z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć specjalnościowych, a ich osiągnięcie zapewniają powiązane z nimi treści programowe, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także odpowiednie umiejscowienie w planie studiów. Studenci kierunku filologia realizują 720 godzin zegarowych praktyk oszacowanych na 24 punkty ECTS, a studenci studiów II stopnia filologia angielska 360 godzin zegarowych na 16 ECTS. Dokonano podziału praktyk na kierunkowe (dla wszystkich studentów) oraz specjalizacyjne (oddzielne efekty dla każdego rodzaju i etapu praktyk):

I etap –360 godzin (12 ECTS) praktyka kierunkowa, po zakończeniu sesji egzaminacyjnej semestru drugiego,

II etap-120 godzin (4 ECTS) praktyka specjalizacyjna wprowadzająca (tłumaczeniowa lub lektorska), po zakończeniu sesji egzaminacyjnej semestru trzeciego,

III etap-240 godzin (8 ECTS) praktyka specjalizacyjna zaawansowana (tłumaczeniowa lub lektorska), po zakończeniu sesji egzaminacyjnej semestru czwartego.

Dobór miejsc realizacji praktyk jest właściwy, zapewnia osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się - to instytucje adekwatne do prowadzonych na kierunku filologia specjalności tłumacza oraz lektora. Dla praktyki kierunkowej są to: działy wsparcia językowego w polskich (działających na rynkach międzynarodowych) oraz międzynarodowych korporacjach, podmiotach administracji publicznej lub rządowej, dla praktyki specjalizacyjnej tłumaczeniowej: biura tłumaczeń, wydawnictwa, instytucje zatrudniające tłumaczy, a dla praktyki specjalizacyjnej lektorskiej: stowarzyszenia prowadzące działalność edukacyjną, szkoły językowe czy wyższe szkoły zatrudniające lektorów. Dobór miejsc realizacji praktyk jest właściwy i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, która dokonywana jest przez opiekuna praktyk ze strony uczelni, jak i opiekunów praktyk w zakładach pracy: obejmuje wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się, zatem ma charakter kompleksowy. Metody weryfikacji opierają się o rzetelnie prowadzoną dokumentację: harmonogram przebiegu praktyki zawodowej, sprawozdanie z realizacji zadań, karta oceny studenta oraz ankieta oceny studenckiej praktyki zawodowej. Właściwą jakość przebiegu praktyk zapewniają kompetentni i doświadczeni zakładowi opiekunowie praktyk (i ich liczba), wobec których sformułowano wymagania zawarte w regulaminie praktyk: oświadczenie potwierdzające bardzo dobrą znajomość języka angielskiego lub niemieckiego (praktyka kierunkowa), bardzo dobra znajomość języka angielskiego lub niemieckiego oraz co najmniej roczne doświadczenie w zawodzie tłumacza lub lektora języka obcego (praktyka specjalnościowa), a także forma zatrudnienia umożliwiającą nadzór nad praktykantem i kontakt z uczelnianym kierownikiem praktyk.

Miejsca, w których studenci odbywają praktykę, dysponują infrastrukturą i wyposażeniem, które są zgodne z treściami programowymi ocenianego kierunku oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i prawidłową realizację praktyk. Kierunek posiada listę instytucji zewnętrznych, z którymi podpisano umowy o współpracy w zakresie realizacji praktyk zawodowych. W przypadku, gdy student wybiera samodzielnie miejsce praktyk, opiekun praktyk dokonuje weryfikacji miejsca na podstawie informacji o profilu działania konkretnej instytucji.

Organizacja praktyk, nadzór nad ich realizacją odbywa się na podstawie formalnie przyjętych i opublikowanych zasad sformułowanych w odpowiednich uchwałach Senatu, regulaminie praktyk, w których określono: cele i organizację praktyk, osoby odpowiedzialne za nadzór i formy jego realizacji (hospitacje, kontakt telefoniczny, rozmowy ze studentami) oraz ich zadania, a także sposoby sprawdzania efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk. Zrealizowano zalecenie z poprzedniej wizytacji, dotyczące udoskonalenia procesu monitorowania jakości praktyk zawodowych. Zarządzeniem Nr 7/2022 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 1 lutego 2022 zobligowano uczelnianego opiekuna praktyk do hospitowania nie mniej niż 20% losowo wybranej ogólnej liczby studentów odbywających praktykę na danym etapie.

W celu jak najlepszego przygotowania absolwentów do radzenia sobie na wymagającym i dynamicznym rynku pracy proces praktyk i wszystkie jego elementy wraz z założonymi efektami uczenia się) podlegają systematycznej ocenie. W każdym roku akademickim uczelniany opiekun praktyk opracowuje sprawozdanie podsumowujące praktyki na podstawie wniosków wynikających z analizy dokumentacji (w tym ankiet, opinii studentów oraz zakładowych opiekunów praktyk, notatek pohospitacyjnych) zawierający wnioski o ewentualnej modyfikacji programu praktyk bądź potwierdzający brak takiej konieczności. Przykładowo w „Sprawozdaniu z realizacji studenckich praktyk zawodowych w roku akademickim 2022/2023” wśród wniosków wskazanych przez studentów wymieniono: zadowolenie z poziomu umiejętności praktycznych i społecznych kompetencji oraz zbyt dużą liczbę godzin (zwłaszcza według studentów niestacjonarnych), natomiast opracowujący sprawozdanie wskazał: prowadzenie hospitacji zajęć praktyk (ale bez omówienia) oraz konieczność pozyskania większej liczby praktykodawców w zakresie działalności tłumaczeniowej. Program praktyk podlega systematycznej ocenie przez studentów również w ankietach oceny studenckiej praktyki zawodowej, a przez pracodawców w ankietach interesariuszy zewnętrznych. Systematyczne monitorowanie przebiegu praktyk sprzyja stałemu doskonaleniu organizacji i przebiegu studenckich praktyk zawodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej 3.uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.	Program nie zapewnia wymaganej liczby godzin ECTS w ramach zajęć wskazanych jako kształtujące umiejętności praktyczne, ze względu na nieprawidłowe obliczenie liczby punktów, ale przede wszystkim dlatego, że znaczna część zajęć nie ma w istocie takiego charakteru z uwagi na rozliczne dotyczące ich nieprawidłowości, m.in. brak odniesień do obszarów działalności zawodowej w efektach szczegółowych sformułowanych dla tych zajęć i/lub odpowiadających im treści.	Zalecenie niezrealizowane
2.	Zapewnienie umożliwiającego osiągnięcie zakładanego poziomu ESOKJ wymiaru zajęć w zakresie drugiego języka obcego.	Zwiększono liczbę godzin zajęć, ale w dalszym ciągu jest ona zbyt mała, aby zapewnić osiągnięcie poziomu B2 przy braku wymagań wstępnych do zajęć i wobec kandydatów na studia.	Zalecenie niezrealizowane
3.	Sformułowanie osiągalnych efektów uczenia się dla praktyk zawodowych wraz z umożliwiającymi ich osiągnięcie treściami programowymi.	efekty uczenia się dla praktyk zawodowych zostały sformułowane w sposób pozwalający na ich osiągnięcie	Zalecenie zrealizowane
4.	Przyjęcie zasad zapewniających prawidłowy przebieg praktyk zawodowych, w szczególności w zakresie doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy.	przyjęto zasady zapewniające prawidłowy przebieg praktyk zawodowych	Zalecenie zrealizowane

5.	Wprowadzenie skutecznego systemu monitorowania jakości praktyk zawodowych.	wprowadzono system monitorowania jakości praktyk zawodowych	Zalecenie zrealizowane
6.	Zapewnienie zgodnej z zasadami higieny uczenia się organizacji sesji egzaminacyjnej	Zapewniono osobne dni dla większości egzaminów oraz kilkudniowe przerwy po jednym - dwóch egzaminach (dwa weekendy zjazdowe w przypadku studiów niestacjonarnych), przy maksymalnie czterech egzaminach w sesji.	Zalecenie zrealizowane
7.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Z uwagi na dalsze występowanie części uchybień będących podstawą wydania zaleceń podjęte przez Uczelnię działania naprawcze są w pełni nieskuteczne.	Zalecenie niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się i nie w pełni umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w dyscyplinie językoznawstwo. Zasadniczo obejmują treści odzwierciedlające aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej, jednak ich opisy zamieszczone w sylabusach rzadko są szczegółowe, co sprawia, że niektóre efekty nie znajdują tam odbicia. Ponadto nie wszystkie zajęcia określone jako kształtujące umiejętności praktyczne obejmują treści, których opis wskazywałby na bezpośredni związek z konkretnymi obszarami działalności zawodowej: związki te potraktowano jako potencjalne i opis treści nie wskazuje (bądź nie jest na tyle szczegółowy, wskazywać) na wykonywanie przez studentów praktycznych czynności zawodowych. Treści zajęć powielają też zasygnalizowane w opisie kryterium 1 problemy związane z nieprawidłowym uszczegółowieniem niektórych efektów dla zajęć. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS są nie w pełni prawidłowe ze względu na niedoszacowanie liczby godzin koniecznych do osiągnięcia zakładanego poziomu ESOKJ znajomości drugiego języka obcego w ramach lektoratów, a także niedoszacowanie liczby godzin nakładu pracy studenta, jakie powinny przypadać na jeden punkt ECTS. Kolejność zajęć i grup zajęć jest zasadniczo prawidłowa, z wyjątkiem niektórych zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które nie mogą realizować efektów związanych z działalnością zawodową na etapie, kiedy student nie wybrał jeszcze specjalizacji.

Program formalnie obejmuje wymagany wymiar zajęć do wyboru oraz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, jednak w tym drugim przypadku ten praktyczny charakter w niektórych przypadkach nie znajduje odzwierciedlenia w efektach uczenia się i/lub treściach określonych dla zajęć,

które poprzestają na wskazaniu potencjalnej użyteczności danej wiedzy lub umiejętności w pracy lektora / tłumacza (co wynika również z nieprawidłowości dotyczących tych zajęć zdiagnozowanych w opisie kryterium 1). Z tego względu nie można uznać, aby program istotnie obejmował wymagany wymiar zajęć kształcących praktyczne umiejętności zawodowe studentów.

Metody kształcenia są w znacznej mierze nieprawidłowo opisane ze względu na zestawienie ich ze środkami dydaktycznymi i w rezultacie nie można w pełni potwierdzić ich prawidłowego doboru do form zajęć zorientowania na studentów. Tam, gdzie zostały wskazane poprawnie, obejmują metody aktywizujące, pozwalające na motywowanie studentów i osiągnięcie efektów uczenia się, w tym przygotowanie do działalności zawodowej, choć nie w pełni wykorzystują potencjał stosowania najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej, a zwłaszcza możliwości metod i technik kształcenia na odległość.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania nie w pełni zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się ze względu na rozplanowanie zajęć na filologii germańskiej.

Ocena negatywna wynika z niespełnienia zaleceń związanych z zapewnieniem w programie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze oraz zapewnienia liczby godzin zajęć umożliwiającej osiągnięcie zakładanego poziomu ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia prowadzona jest w oparciu o konkurs świadectw, w którym uwzględnia się wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. W oparciu o uzyskane wyniki z języka polskiego, języka angielskiego oraz matematyki (dla specjalności *filologia angielska*) lub wyniki

z języka polskiego, języka niemieckiego oraz matematyki (dla *filologii germańskiej*) tworzone są listy rankingowe odrębnie dla każdej specjalności. Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego na studia będą przyjmowani laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego, Bałtyckiego Konkursu Języka Angielskiego (na specjalność *filologia angielska*) oraz Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego i Bałtyckiego Konkursu Języka Niemieckiego (na specjalność *filologia germańska*). W warunkach przyjęcia na studia pierwszego stopnia nie zostały określone dodatkowe wymagania wstępne w zakresie wiedzy i umiejętności niezbędne do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W szczególności nie określono również wymogów w zakresie znajomości drugiego języka obcego przyjmując, że w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego jako języka niewiodącego dla specjalności kandydaci posiadają poziom minimum A1 według ESOKJ, ponieważ są to języki nauczane na wcześniejszych etapach edukacyjnych. Dla języka hiszpańskiego założono, że kandydaci nie posiadają znajomości tego języka, przy czym jednocześnie nie zapewniono zajęć w wymiarze umożliwiającym osiągnięcie poziomu znajomości tego języka zakładanego w efektach uczenia się. Nadmienić należy przy tym, że Uczelnia nie określiła dla kierunku limitu przyjęć, więc przyjmowani są de facto wszyscy kandydaci, którzy złożyli komplet wymaganych dokumentów.

Określone zasady rekrutacji są więc wprawdzie bezstronne, ale nie zapewniają kandydatom równych szans w podjęciu studiów, ponieważ w przypadku osób, które nie mogą lub nie chcą kontynuować nauki języka angielskiego lub niemieckiego jako niekierunkowego, uniemożliwiają im już na wstępie osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, a więc i ukończenie studiów.

W uchwalonych i opublikowanych zasadach rekrutacji określono wymagania wobec kandydatów w zakresie oczekiwanych kompetencji cyfrowych, a także wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Jednocześnie uczelnia zapewnia wsparcie Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością umożliwiając w ten sposób osobom z niepełnosprawnością nieograniczony udział w procesie rekrutacji.

Uczelnia opracowała i wdrożyła zasady i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, a także sposób powołania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. W wyniku wskazanej procedury można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wynikających z programu studiów. Powołana w tym celu komisja dokonuje sprawdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych poza systemem studiów indywidualnie dla każdego wnioskodawcy. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji komisja dokonuje pomiaru stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z obowiązującą w uczelni skalą ocen oraz sporządza opinię, na podstawie której prorektor ds. kształcenia wydaje decyzję dotyczącą potwierdzenia efektów uczenia się.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, opisane zostały w Regulaminie studiów Politechniki Koszalińskiej. Student uzyskuje w wyniku tej procedury tę samą liczbę punktów ECTS, jaka przypisana została efektom uczenia się uzyskanym z wyniku realizacji danych zajęć czy praktyk w jednostce macierzystej. Warunkiem uznania efektów uczenia się jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się, odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w programie studiów na kierunku studiów w jednostce przyjmującej.

Procedury dyplomowania zostały określone na poziomie ogólnym w regulaminie studiów oraz zasadach dyplomowania dla kierunku filologia, który zostały umieszczone na stronie internetowej poświęconej kierunkowi. Dokumenty opisują szczegółowo m. in. wymogi stawiane pracom

dypłomowym, będącym ostatecznym elementem weryfikującym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na kierunku filologia. W procedurze szczegółowej wskazano, że praca dyplomatowa powstaje w języku specjalności, a jej tematyka i treść muszą być zgodne z profilem kierunku studiów oraz specjalizacją zawodową. Jednocześnie określono, że praca dyplomatowa jest pracą pisemną o charakterze aplikacyjnym i wykorzystuje wiedzę nabytą w czasie studiów w praktycznym rozwiązywaniu problemów w środowisku zawodowym lektora lub tłumacza.

Ogólne zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się dotyczące między innymi skali ocen stosowanej w Uczelni określa Regulamin studiów. Podano tam również ogólne wytyczne dotyczące dostosowania formy egzaminów i zaliczeń (jak również formy egzaminu dyplomatowego) do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnością. Mogą oni liczyć m. in. zmianę formy zaliczenia, wydłużenie czasu trwania zaliczenia.

Przyjęte przez Uczelnię regulacje i procedury zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność oraz porównywalność ocen.

Informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przekazywana jest studentom w przypadku prac etapowych na bieżąco. Protokoły z zaliczeń poszczególnych zajęć i egzaminów wprowadza się do systemu USOS.

Zapisy Regulaminu studiów określają także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, ale nie wskazują na sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem jak ściąganie na egzaminie czy plagiat.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów, ponieważ zaliczenia oraz egzaminy odbywają się wyłącznie na terenie Uczelni.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zostały przypisane poszczególnym zajęciom i opisane w sylabusach. Jako metody weryfikacji i oceny wykorzystywane są m. in.: odpowiedzi ustne, kolokwia, testy, praca pisemna, prezentacja czy projekt. Oceny końcowe ustalane są najczęściej proporcjonalnie w oparciu o wynik egzaminu lub testu końcowego z uwzględnieniem ocen częściowych.

Metody weryfikacji określone w sylabusach poszczególnych zajęć nie zostały przyporządkowane do poszczególnych efektów uczenia się, których osiągnięcie miałyby oceniać i weryfikować. Przykładowo dla zajęć *tłumaczenie ustne*, semestr 5 (FA oraz FG) efekty uczenia się w zakresie wiedzy („EU1 posiada zaawansowaną wiedzę na temat podstawowych typologii przekładów, technik i strategii tłumaczeniowych stosowanych w przekładzie ustnym; EU2 zna odpowiednie rejestry języka mówionego i pisanego, dyskursy stosowane w tłumaczeniach użytkowych i specjalistycznych”), umiejętności („EU3 potrafi tłumaczyć teksty z języka polskiego na język kierunkowy i języka kierunkowego na język polski, zarówno w wymiarze ogólnojęzykowym, jak i specjalistycznym; dotyczy to tłumaczeń ustnych; EU4 wykorzystuje różne rejestry języka pisanego i mówionego; EU5 potrafi tworzyć warsztat pracy umożliwiający tłumaczenie tekstów, korzystając m.in. z wzorcowych dokumentów, źródeł dostarczających wiedzy fachowej oraz specjalistycznego słownictwa związanego z tłumaczonym tekstem; EU6 wykorzystuje w tłumaczeniu wiedzę o polskiej kulturze oraz kulturze krajów anglojęzycznych”) oraz kompetencji społecznych („EU7 jest gotów krytycznie wykorzystywać swoje kompetencje tłumaczeniowe oraz rozstrzygać dylematy merytoryczne i etyczne pojawiające się

w pracy tłumacza; dba o dorobek i tradycje zawodu; EU6 ma świadomość potrzeby ciągłego doskonalenia swoich kompetencji tłumaczeniowych i konsultacji (zwłaszcza w odniesieniu do przekładu specjalistycznego) z ekspertami w danej dziedzinie”) weryfikuje się w jednolity sposób jako „Ocena [nie]których tłumaczeń w trakcie ćwiczeń na zajęciach, ustny test zaliczeniowy z tłumaczeń a vista oraz test z wiedzy teoretycznej dotyczącej tłumaczeń ustnych i stosowanego aparatu pojęciowego.” Z opisu metod weryfikacji nie wynika jednoznacznie, w jaki sposób będzie możliwe zweryfikowanie w szczególności osiągnięcia przewidzianych kompetencji społecznych. Kolejnym przykładem mogą być zajęcia *trening umiejętności społecznych*, semestr 1 (FA oraz FG), na których efekt EU5 w zakresie kompetencji społecznych – sformułowany częściowo niepoprawnie sugerując pozyskanie umiejętności – o treści „ma świadomość swojej wiedzy, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego. Potrafi uzupełniać i doskonalić zdobytą wiedzę i umiejętności wykorzystując je do organizowania procesu komunikacji w przestrzeni społecznej - pracy zawodowej” jest weryfikowany w formie „właściwego stosunku do prowadzącego przedmiot i do samego przedmiotu (kultura zachowania i języka w interakcjach z wykładowcą, obowiązkowość i zaangażowanie w realizacji zadań dydaktycznych zgodnie z przedstawionymi „zasadami obowiązującymi na przedmiocie”) oraz wykorzystanie zdobytych praktycznych umiejętności na ćwiczeniach w przestrzeni publicznej – opis indywidualnych przypadków”).

Nie są również do końca jasne metody weryfikacji efektów uczenia się określone dla zajęć z praktycznej nauki języka, zarówno angielskiego jak i niemieckiego, których sylabus obejmuje cały blok kilku zajęć. Ani efekty uczenia się, ani metody ich weryfikacji nie są zindywidualizowane. W licznych przypadkach jako metoda weryfikacji w ocenie uwzględniana jest obecność studentów na zajęciach, np. *warsztat lektora*, semestr 5 (FG), *słownictwo w tłumaczeniach*, semestr 5/6 (FA) czy *projekt praktyczny (tłumacz)*, semestr 4 (FA). W przypadku zajęć *wstęp do językoznawstwa*, semestr 2 (FA oraz FG) jedyną metodą weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się jest „zaliczenie egzaminu”. Nie jest jednak jasne w jaki sposób w trakcie egzaminu weryfikowany jest efekt EU3 „potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa oraz z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów”. Tożsamy efekt (ma również symbol EU3) weryfikowany jest ponownie w semestrze 5 na zajęciach *gramatyka opisowa* (FA oraz FG), tym razem za pomocą obecności i aktywnego uczestnictwa w zajęciach oraz zaliczenia kolokwium.

Stosowane metody weryfikacji wielokrotnie powtarzają się. W zakresie kompetencji społecznych jako forma weryfikacji osiągnięcia efektów wskazywana jest z nielicznymi wyjątkami obserwacja studenta oraz ocena jego aktywności. Przykładowo dla zajęć *zintegrowane sprawności językowe*, semestr 1 (FA) określono jako jedną z metod „Ocena aktywności na zajęciach – aktywne uczestnictwo w zajęciach zapewnia punkty, zgromadzenie 10 punktów zapewnia dodatkową ocenę – 5.0”. Oznacza to jednocześnie, że nie zgromadzenie odpowiedniej liczby punktów skutkuje jedynie brakiem dodatkowej oceny, a nie implikuje jednocześnie stwierdzenia, że któryś z zakładanych efektów uczenia się nie został osiągnięty. Prowadzi to do sytuacji, w której studenci mogą uzyskać pozytywną ocenę mimo nieosiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się dla zajęć w choćby minimalnym stopniu.

W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne efekty uczenia się w przeważającej części nie odnoszą się do praktycznych umiejętności zawodowych, w związku z czym metody weryfikacji nie umożliwiają sprawdzenia umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Ocena opanowania przez studentów języka obcego kierunkowego prowadzona jest na bieżąco w formie testów cząstkowych na poszczególnych zajęciach oraz każdorazowo po semestrze parzystym w trakcie egzaminu (po semestrze 6 na poziomie C1 ESOKJ), przy czym jego forma (ustny i/albo pisemny) nie została określona w sylabusie. W przypadku drugiego języka obcego metody weryfikacji obejmują również testy pisemne śródsesemestralne oraz pisemny egzamin końcowy na poziomie B2 po czterech semestrach nauki. Na żadnym etapie nie przewidziano w sylabusach weryfikacji umiejętności ustnego posługiwania się drugim językiem obcym.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych oraz dzienników praktyk. Prace etapowe w większości mają formę zgodną z założeniami sylabusów. Są także zgodne tematycznie z zakresem tematycznym a także celami i efektami zajęć. Wątpliwości budzi dobór metod weryfikacji na wybranych zajęciach. Przykładowo na zajęciach *wstęp do literaturoznawstwa*, semestr 1 gdzie zastosowane narzędzie w postaci testu nie pozwala na weryfikację części efektów uczenia się, w szczególności w obszarze umiejętności. Analogiczna sytuacja ma miejsce na zajęciach *wstęp do językoznawstwa*, semestr 1. Na wybranych zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne dobrane metody ograniczają się do weryfikacji efektów w kategorii wiedzy i nie odwołują się do praktycznych umiejętności zawodowych kluczowych na kierunku o profilu praktycznym. Wskazaną sytuację ilustrują prace etapowe dla zajęć *nauczanie języka specjalistycznego*, semestr 4, *wykorzystanie elementu kulturowego w procesie nauczania*, semestr 6 czy też *podstawy prawa dla filologów*, semestr 1.

Prace dyplomowe powstające na kierunku sytuują się w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, ale także literaturoznawstwo (dotyczy to wyłącznie prac dotyczących cykli kształcenia rozpoczynających się przed rokiem 2022/2023, kiedy kierunek był przyporządkowany do obu dyscyplin naukowych). Charakter ocenianych prac z wyłączeniem jednej nie jest zgodny z profilem prowadzonych studiów, ponieważ nie miały one charakteru aplikacyjnego, ani nie umożliwiały również oceny zawodowych umiejętności praktycznych. Od cyklu kształcenia 2022/2023 Uczelnia dokonała działań naprawczych wprowadzając do programu studiów zajęcia *projekt praktyczny*, semestr 4 związane z przyszłą działalnością zawodową oraz mające za założenia wspierać studentów przy ustalaniu tematyki i zakresu prac dyplomowych. Przedłożone przez Uczelnię tematy robocze (ostateczne brzmienie tematów prac ustalane jest na semestr przed planowanym ukończeniem studiów) pozwalają przypuszczać z dużym prawdopodobieństwem, że będą one miały charakter praktyczny. Na poszczególnych seminariach zaplanowano przykładowo prace o tytułach: „Praktischer Einsatz der Wortschatzspiele im Deutschunterricht” [Praktyczne wykorzystanie gier słownych na zajęciach z języka niemieckiego], „Mistranslations and discrepancies in localization of *The Sims 2*” [Błędy tłumaczeniowe i nieścisłości w lokalizacji gry komputerowej *The Sims 2*], „The use of roleplay games as a foreign language learning strategy” [Użycie gier role play jako strategia nauki języka obcego].

Studenci – zarówno filologii angielskiej, jak i filologii germańskiej – cyklicznie organizują studenckie konferencje naukowe, a także biorą udział w konferencjach studenckich organizowanych w innych ośrodkach. Ponadto mają oni możliwość publikowania artykułów w wydziałowym czasopiśmie recenzowanym *Symbolae Europaeae. Studia Humanistyczne PK*. W bieżącym roku studenci specjalizacji *filologia germańska* (6 osób) opublikują artykuły w tomie „Erleben – Erläutern – Vermitteln”. W ramach działalności pozaakademickiej studenci kierunku pełnili rolę tłumaczy podczas dwóch oficjalnych wizyt delegacji zagranicznych - wykładowców Szkoły Straży Granicznej w Medininkai

(Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Litwy) w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie oraz przedstawicieli samorządu miasta partnerskiego Seinajoki (Finlandia) i fińskich lokalnych organizacji pozarządowych w koszalińskim Urzędzie Miejskim. Studenci podjęli się ponadto w ramach zajęć zadania przetłumaczenia strony internetowej Muzeum w Koszalinie.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia
1.	Przyjęcie zasad rekrutacji zapewniających kandydatów o kompetencjach wstępnych na poziomie A1 ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego.	Uczelnia w zasady rekrutacji nie przewidywała żadnych wymogów w zakresie znajomości drugiego języka obcego. Uczelnia odnosząc się do sposobu realizacji zalecenia wskazała, że kandydaci posiadają znajomość języka niemieckiego oraz angielskiego na poziomie A1 z uwagi na fakt, że są one nauczane na wcześniejszych etapach edukacyjnych. Dla języka hiszpańskiego kompetencje wstępne zostały określone na poziomie zerowym. Wyjaśnienia Uczelni nie pozwalają na stwierdzenie, że istota problemu została zniwelowana, ponieważ: 1. liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz liczba punktów ECTS przeznaczonych na kształcenie językowe – w szczególności w zakresie języka hiszpańskiego – nie jest wystarczająca dla osiągnięcia przez studentów poziomu B2 ESOKJ; 2. nigdzie nie został zapisany formalny wymóg kontynuowania nauki języków nauczanych na wcześniejszych etapach edukacyjnych.	zalecenie niezrealizowane
2.	Zapewnienie metod weryfikacji umożliwiających	Uczelnia zmodyfikowała karty zajęć dodając nowe metody weryfikacji, z	zalecenie niezrealizowane

	ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencje społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.	tym że nie są one stosowane konsekwentnie – w szczególności na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne. Metody weryfikacji określone są niejasno, bez przyporządkowania do poszczególnych kategorii efektów uczenia się, np. aktywność na zajęciach: prezentacje, udział w dyskusji, odpowiedzi na pytania, przedstawienie zadanych zagadnień; referat (kryteria oceny: 51%-64% - 3.0; 65%-74% - 3.5; 75% - 84% - 4.0; 85% - 90% - 4.5; 91% - 100% - 5.0); opracowanie wybranych zagadnień w zespołach; obserwacja i ocena aktywności: przyznawanie dodatkowych punktów za aktywność i czynny udział w zajęciach grupowych i indywidualnych podczas lekcji. Zgromadzenie określonej liczby punktów zapewnia dodatkową ocenę. Na kierunku stosowane są jednolite metody weryfikacji efektów uczenia się, w tym dla zajęć kształtujących praktyczne umiejętności zawodowe. Zastosowane działania naprawcze były tym samym niewystarczające i nie zniwelowały istoty problemu.	
3.	Zapewnienie aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych w powiązaniu z objętymi koncepcją kształcenia rolami zawodowymi.	W wyniku modyfikacji programu studiów dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2022/2023 wprowadzono zajęcia <i>projekt praktyczny</i> , które mają wyposażać studentów w narzędzia pomocne przy przygotowaniu pracy dyplomowej o charakterze praktycznym. Ponadto opracowano zaktualizowane zasady szczegółowe procesu dyplomowania, w których jednoznacznie określono wymóg przygotowania prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym. Także	zalecenie zrealizowane

		przedłożone robocze tematy prac dyplomowych wskazują na poprawność wdrożonych działań naprawczych. Ewaluacja i ewentualna modyfikacja wprowadzonych rozwiązań nastąpi po zakończeniu pierwszego pełnego cyklu kształcenia. Zastosowane rozwiązanie niweluje istotę zdiagnozowanego problemu.	
4.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Z uwagi na dalsze występowanie części uchybień będących podstawą wydania zaleceń podjęte przez Uczelnię działania naprawcze są w pełni nieskuteczne.	zalecenie niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia. Nie są one jednak spójne i przejrzyste, ponieważ nie umożliwiają właściwego doboru kandydatów z uwagi na brak określonych wymogów wstępnych w zakresie znajomości drugiego języka obcego na poziomie wstępnym umożliwiającym osiągnięcie zakładanego na koniec studiów poziomu znajomości B2. Nie określono również limitu przyjęć studentów na poszczególne specjalności, co może w dalszej perspektywie może generować problemy w obszarze obsady zajęć. Uczelnia stosuje formalne zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji i oceny są słabo zróżnicowane, nie w każdym przypadku dobrane adekwatnie do kategorii efektów, a także nie zawsze pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy jako tłumacz albo lektor języka obcego. Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe oraz inne związane z kierunkiem studiów w części potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Prace etapowe, choć zgodne tematycznie z treściami programowymi, w większości analizowanych przypadków nie weryfikują wszystkich efektów uczenia się lub weryfikują je jedynie powierzchownie. Charakter ocenianych prac dyplomowych z wyłączeniem jednej nie jest zgodny z profilem prowadzonych studiów, ponieważ nie mają one charakteru aplikacyjnego, ani również nie umożliwiają oceny

zawodowych umiejętności praktycznych. Opracowane aktualne zasady dyplomowania oraz robocze tematy prac dyplomowych wskazują na dokonanie w tym obszarze skutecznych działań naprawczych. Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z niezrealizowania zaleceń wynikających z uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę dotyczących 1) przyjęcia zasad rekrutacji zapewniających kandydatów o kompetencjach wstępnych na poziomie A1 ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego, 2) zapewnienia metod weryfikacji umożliwiających ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności zawodowych, 3) działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania zaleceń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Uczelnia wskazała, że zajęcia na kierunku filologia w bieżącym roku akademickim prowadzi 31 osób, w tym 20 filologów (15 anglistów oraz 5 germanistów). Wśród filologów jedna osoba posiada tytuł profesora, trzy osoby stopień doktora habilitowanego, a siedem osób stopień doktora w dyscyplinach językoznawstwo (4 osoby FA, 2 osoby FG) lub literaturoznawstwo (3 osoby FA, 2 osoby FG). W grupie pracowników znajduje się jeden rodzimy użytkownik języka angielskiego i dwóch języka niemieckiego. W procesie dydaktycznym uczestniczą również osoby reprezentujące subsydiarne dla kierunku dyscypliny naukowe: historię, pedagogikę czy nauki o polityce i administracji. Deklarowany dorobek naukowy pracowników prowadzących badania naukowe mieści się we wskazanych dyscyplinach i jest aktualny, przy czym nie wykazują oni ani doświadczenia, ani dorobku związanego z prowadzeniem badań aplikacyjnych czy prac rozwojowych. Nauczyciele akademicy w części wykazali doświadczenie praktyczne zdobyte poza uczelnią jako tłumacze lub jako nauczyciele/lektorzy.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry, w stosunku do liczby studentów skutkują tym samym częściowo nieprawidłową obsadą zajęć. Kolejnym potencjalnym zagrożeniem mogącym generować nieprawidłowości w tym obszarze może być – o czym wzmiankowano już w analizie stanu faktycznego kryterium 3 – brak określonych limitów przyjęć na studia wyższe. Mając na uwadze przyporządkowanie kierunku wyłącznie do dyscypliny językoznawstwo należy stwierdzić, że obecna struktura kwalifikacji, jak i liczba nauczycieli posiadających w dyscyplinie językoznawstwo kompetencje do prowadzenia zajęć może skutkować problemami z właściwą obsadą zajęć, a w szczególności seminarium dyplomowego.

Nauczyciele akademicki posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Hospitacje zajęć wykazały, że nauczyciele akademicki są także właściwie przygotowani do przeprowadzenia poszczególnych zajęć, korzystają z przygotowanych wcześniej materiałów. Nie każdym wypadku są na zajęciach stosowane metody aktywizujące studentów. Nie zawsze jest również stworzona wystarczająca przestrzeń na wykonywanie praktycznych czynności zawodowych na zajęciach mających takie umiejętności kształcić. Przykładowo na zajęciach *projekt praktyczny (tłumacz)*, *semestr 5* szansę na aktywny udział w zajęciach miało jedynie dwóch studentów na 11 obecnych. Z drugiej zaś strony na zajęciach *warsztat tłumacza – narzędzia CAT*, *semestr 4* studenci mogą pracować indywidualnie na własnych stanowiskach komputerowych wykonując czynności zbliżone do przyszłych czynności zawodowych, a nauczyciel ogranicza swoją rolę do niezbędnych czynności, jak objaśnienie zadań, dyskretna kontrola postępów i wsparcie w przypadku kłopotów z ich wykonaniem. Nauczyciele akademicki na bieżąco podnoszą kompetencje cyfrowe oraz dydaktyczne i są również przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w związku z doświadczeniem zdobytym podczas pandemii.

Zajęcia przydzielane są przedstawicielom dyscyplin naukowych, które nie zawsze odpowiadają dyscyplinie lub dyscyplinom, w których są one osadzone (patrz: załącznik nr 4). Wskazany problem dotyczy również seminariów dyplomowych, które nie we wszystkich przypadkach przydzielane są pracownikom reprezentującym dyscypliny naukowe właściwe dla programu studiów i odpowiadające przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest dostosowane do liczby studentów i wielkości kadry oraz jest zgodne z wymaganiami. Występują jednakże przypadki, w których nauczyciele akademicki prowadzą zajęcia w wymiarze przekraczającym 500 czy też 600 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Realizacja zajęć przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia, także zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Zaprojektowany system kontroli nie funkcjonuje jednak właściwie, ponieważ występują sytuacje, w których zajęcia nie odbywają się we wskazanych terminach, a w innych indywidualnie ustalanych ze studentami. Na prośbę studentów zajęcia mogą odbywać się również w innych cyklach niż wskazane w harmonogramie zajęć, np. zamiast 45 minut co tydzień, 90 minut co dwa tygodnie. Takie stałe zmiany nie są uwzględniane w harmonogramie zajęć, co utrudnia właściwą kontrolę realizacji zajęć.

Zasady i metody doboru kadry określa Statut, w którym zawarto szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, tryb zatrudniania oraz zwalniania pracowników. Zatrudnienie na kierunku filologia uzależnione jest od potrzeb wynikających z przebiegu procesu dydaktycznego. Zgodnie z obowiązującymi procedurami zajęcia powierzane są nauczycielom akademickim w zgodności z ich specjalnością naukową. Za zgodą przełożonych możliwe są zamiany przydzielonych zajęć. Procedury te nie zapewniają jednakże prawidłowej obsady zajęć.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich, organizując adresowane do nich kursy. Pracownicy mają możliwość uczestniczenia również w studiach podyplomowych związanych z treściami kształcenia, m. in. w zakresie tłumaczeń. W ostatnich dwóch latach nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku wzięli udział ponad 200 kursach, szkoleniach lub webinarach w zakresie m. in. innowacyjnych metod dydaktycznych w pracy nauczyciela akademickiego.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są systematycznie oceniani przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem za pomocą ankiet, gdzie ocenie podlega m.in. przestrzeganie ustalonych na początku zajęć warunków zaliczenia, dostępność nauczycieli akademickich, sposób komunikowania się ze studentkami, kompetencje dydaktyczne oraz ich obowiązkowość. Uczelnia wdrożyła procedury pozwalające doskonalić stan kadry poprzez okresowe hospitacje wszystkich nauczycieli akademickich. Każdy nauczyciel akademicki jest hospitowany nie rzadziej niż co dwa lata. W przypadku negatywnej oceny hospitacji kolejna przeprowadzana jest po roku, także w przypadku wskazania przez studentów w ankietach nieprawidłowości w realizacji zajęć. Nauczyciele akademicki rozpoczynający pracę w zawodzie są obowiązkowo hospitowani w pierwszym roku zatrudnienia. Nie są z kolei praktykowane hospitacje wzajemne, koleżeńskie, służące wzajemnej diagnozie i wymianie doświadczeń.

Również co dwa lata prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. W ocenie uwzględniane są także wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji. W przypadku ocen negatywnych prowadzone są dodatkowe hospitacje, natomiast osiąganie wyróżniających wyników oceny nie skutkuje automatycznie żadnymi pozytywnymi konsekwencjami.

Polityka kadrowa nie w pełni umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie w sposób zapewniający prawidłową realizację zajęć na kierunku filologia. Polityka kadrowa nie motywuje członków kadry do zdobywania doświadczenia i prowadzenia badań naukowych o charakterze aplikacyjnym oraz do prowadzenia prac rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom zgodnie z polityką Uczelni, co zostało ujęte w odpowiednich regulaminach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje dydaktyczne i doświadczenie nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć, w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym brakuje wśród pracowników osób, które prowadzą bądź prowadziły badania aplikacyjne lub rozwojowe. Struktura kwalifikacji oraz liczba nauczycieli akademickich w stosunku do liczby studentów skutkują częściowo nieprawidłową obsadą zajęć. Dodatkowym zagrożeniem mogącym skutkować pogłębianiem się nieprawidłowości w tym obszarze jest brak określonego limitu przyjęć studentów na studia.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest dostosowane do liczby studentów i wielkości kadry oraz jest zgodne z wymaganiami. Realizacja zajęć przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia, także zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana, przy czym system ten nie funkcjonuje właściwie.

Polityka kadrowa pozwala na dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady, przy czym kadrowa nie w pełni umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie w sposób zapewniający prawidłową realizację zajęć. Realizowana polityka uwzględnia

systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, która przeprowadzana jest z udziałem studentów. Jej wyniki nie są jednak w pełni wykorzystywane do motywowania członków kadry do zdobywania doświadczenia i prowadzenia badań naukowych o charakterze aplikacyjnym oraz do prowadzenia prac rozwojowych. Brak zachęt motywacyjnych dla nauczycieli akademickich osiągających dobre wyniki w ewaluacji nie stymuluje kadry do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) nieprawidłowego przydziału zajęć zgodnie z posiadanymi kompetencjami wynikającymi z dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią;
- 2) niezapewnienia skutecznych narzędzi kontroli obowiązku realizacji zajęć dydaktycznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Stosowanie hospitacji koleżeńskich jako formy wzajemnego doskonalenia i wymiany doświadczeń.
2. Wprowadzenie zachęt motywacyjnych dla nauczycieli akademickich osiągających wysokie wyniki w ocenie okresowej.

Zalecenia

1. Zapewnienie prawidłowej obsady zajęć.
2. Zapewnienie skutecznych narzędzi kontroli obowiązku realizacji zajęć dydaktycznych.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w budynku Wydziału Humanistycznego, który dysponuje czterema salami wykładowymi, siedemnastoma ćwiczeniowymi, jedną laboratoryjną. Sale wykładowe oraz ćwiczeniowe wyposażone są w rzutniki multimedialne i ekrany lub telewizory, pięć sal dodatkowo w komputer. Stanowiska komputerowe wyposażone są w najnowsze wersje oprogramowania, w tym oprogramowanie typowe dla działalności zawodowej (np. oprogramowanie CAT, oprogramowanie edukacyjne). Do celów dydaktycznych wykorzystywane są także mobilne zestawy odtwarzaczy DVD, magnetofonów oraz głośniki. Do dyspozycji nauczycieli akademickich jest też osiem mobilnych rzutników multimedialnych oraz pięć laptopów. Warunki dydaktyczne Uczelni umożliwiają symulację warunków właściwych dla wykonywania zawodu tłumacza.

Wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie translatoryczne są sprawne, z reguły nowoczesne i nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik

informacyjno-komunikacyjnych. Wszystkie komputery stacjonarne w laboratoriach podłączone są do Internetu. Laboratoria komputerowe są stopniowo modernizowane oraz wyposażane m. in. w stoliki z możliwością dostosowania wysokości blatu. W budynku występują natomiast duże problemy z bezprzewodowym dostępem do Internetu, na co wskazują w szczególności nauczyciele akademicy. Należy również zauważyć, że w części sal nie zostały stworzone warunki umożliwiające w pełni komfortowe odbywanie zajęć na kierunku filologia. W pomieszczeniach tych występuje silny pogłos, który utrudnia bądź nawet uniemożliwia zrozumienie wszystkich przekazywanych treści.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Biblioteka Politechniki Koszalińskiej jest oddalona od budynku Wydziału Humanistycznego, przy czym w bezpośrednim sąsiedztwie Wydziału znajduje się specjalistyczna czytelnia. Biblioteka główna czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-16.00 oraz od 9.00 do 14.00 w soboty w czasie zjazdów studentów niestacjonarnych. Podobne godziny pracy obowiązują w Czytelni Wydziału Humanistycznego i Wydziału Nauk Ekonomicznych. Czytelnicy – zarówno w siedzibie głównej jak i w czytelni wydziałowej – mogą korzystać z komputerów z dostępem do Internetu, w tym również przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnością, dla których zostało stworzone odpowiednie stanowisko pracy. System biblioteczny, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Studenci w celu wykonywania zadań, realizacji projektów mają możliwość korzystania pomieszczeń dydaktycznych, także poza godzinami zajęć.

Infrastruktura Wydziału Humanistycznego i Biblioteki Koszalińskiej jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego.

Budynek posiada podjazdy, windy z oznaczeniami w języku Braille'a oraz toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, prowadzone są działania mające na celu ułatwianie i wspieranie procesu dydaktycznego dla osób z niepełnosprawnościami, m. in. szkolenia dla wykładowców, podnoszące świadomość specjalnych potrzeb tej grupy studentów.

W związku z realizacją części zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia zapewnia oprogramowanie umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi, które jest dostępne także dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Uczelnia w ostatnim czasie nabyła dwa komplety sprzętu pozwalającego na naukę w środowisku „wirtualnej rzeczywistości” wraz z komputerami umożliwiającymi jego obsługę. Wspomniane wyposażenie jest obecnie testowane oraz wyposażane w dodatkowe oprogramowanie, które pozwoli na wykorzystywanie go w przyszłości na zajęciach na kierunku filologia.

Zasoby biblioteczne właściwe dla kierunku filologia obejmują ok. 5000 woluminów w tym ok. 3000 tytułów. W odniesieniu do obu specjalności są to przede wszystkim materiały służące kształceniu językowemu: podręczniki językowe, podręczniki i repetytoria gramatyczne; poradniki językowe, słowniki, w tym słowniki języka polskiego. Biblioteka dokonuje na bieżąco zakupów, jednakże gromadzone zasoby biblioteczne są ubogie w naukową literaturę w dyscyplinach językoznawstwo oraz literaturoznawstwo, w szczególności najnowszą. Spośród zgromadzonych pozycji jedynie około 80 zostało wydanych w ostatnich sześciu latach.

Posiadane zasoby biblioteczne nie w każdym przypadku zapewniają dostęp do piśmiennictwa wskazanego w sylabusach poszczególnych zajęć. Ponadto zauważalne jest brak konsekwencji w zakresie formatu zapisu danych bibliograficznych w poszczególnych kartach zajęć.

Przykładowo dla filologii angielskiej występują braki:

- *trening umiejętności społecznych* (Goldstein, A.P., Glick, B., Gibbs, J.C., ART: program zastępowania agresji. Warszawa: 2004. // Rosenberg, M., Porozumienie bez przemocy. O języku serca. Warszawa: 2008.)
- *redagowanie i edycja tekstu* (Bałuk-Ulewiczowa, T., Jodłowiec, M., Język angielski. Mały podręcznik tekstów pisanych. Wydawnictwo Naukowe PWN: Warszawa-Kraków: 1995.)
- *korespondencja urzędowa i biznesowa* (Drummer, A., Williamson, B. Modern Business Correspondence in English, Poltext, 2018. // Emmerson, P. Email English 2nd Edition, Macmillan. // Emmerson, P. Business Vocabulary Builder, Macmillan. // Emmerson, P. Business Grammar Builder, Macmillan.)
- *historia literatury brytyjskiej* (Peck, J.& M. Coyle. (2013). A Brief History o English Literature. Palgrave Macmillan.)
- *wstęp do literaturoznawstwa* (Abrams, M.H. & G. Harpham. (2009). A Glossary of Literary Terms. Boston, MA: Wadsworth Cengage Learning. // Eagleton, T. (2008). Literary Theory: An Introduction. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press. // Mikics, D. (2007). A New Handbook of Literary Terms. New Haven, CT and London: Yale University Press.)
- *rozszerzania pamięci i notowanie w tłumaczeniu konsekutywnym* (Gilles, A. 2004. Tłumaczenia ustne/ Conference interpreting. Kraków: TERTIUM.)
- *wprowadzenie do teorii tłumaczenia* (Hatim, Basil. Translation. Harlow: Pearson, 2001.)
- *tłumaczenie ustne (konsekutywne i a vista) I oraz II* (Gilles, A. 2004. Tłumaczenia ustne/ Conference interpreting. Kraków: TERTIUM. // Florczak, J. 2012. Tłumaczenia symultaniczne i konsekutywne. Teoria i praktyka. Wydawnictwo C.H. Beck. // Chmiel. A. 2015. Pamięć w tłumaczeniu konsekutywnym. W: Dydaktyka tłumaczenia ustnego, Agnieszka Chmiel i Przemysław Janikowski (red.), Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych: Katowice, 2015, str. 125-140.)

Na specjalności *filologia germańska* nie zapewniono przykładowo piśmiennictwa wskazanego w sylabusach dla zajęć:

- *trening umiejętności społecznych* (Goldstein, A.P., Glick, B., Gibbs, J.C., ART: program zastępowania agresji. Warszawa: 2004. // Rosenberg, M., Porozumienie bez przemocy. O języku serca. Warszawa: 2008.)
- *redagowanie i edycja tekstu* (Z. Berdychowska (1995): Język niemiecki. Mały podręcznik tekstów pisanych. Wydawnictwo Naukowe PWN: Warszawa-Kraków.).
- *korespondencja urzędowa i biznesowa* (S. Schwinger (Red.), Duden-Geschäftskorrespondenz, Berlin 2014. // G. Neumayer u. U. Rudolph, Geschäftskorrespondenz von A bis Z, Hannover 2008.)
- *słownictwo w tłumaczeniach* (Magda Ferenbach, Wörter zur Wahl, Klett // Hans Földeak. Sag's besser, Teil I. Hueber // Hans Földeak. Sag's besser, Teil II. Hueber)

- *rozszerzania pamięci i notowanie w tłumaczeniu konsekwentnym* (Gilles, A. 2004. Tłumaczenia ustne/ Conference interpreting. Kraków: TERTIUM.)
- *praktyczna stylistyka języka polskiego* (Zdunkiewicz-Jedynak Dorota. Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2010.)
- *wprowadzenie do teorii tłumaczenia* (Kadric M., Kaindl K., Kaiser-Cooke M. 2005. Translatorische Methodik. Basiswissen Translation 1. Wien: Facultas Verlags- und Buchhandels AG.)
- *tłumaczenie ustne (konsekwentne i a vista) I oraz II* (Gilles, A. 2004. Tłumaczenia ustne/ Conference interpreting. Kraków: TERTIUM. // Florczak, J. 2012. Tłumaczenia symultaniczne i konsekwentne. Teoria i praktyka. Wydawnictwo C.H. Beck. // Chmiel. A. 2015. Pamięć w tłumaczeniu konsekwentnym. W: Dydaktyka tłumaczenia ustnego, Agnieszka Chmiel i Przemysław Janikowski (red.), Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych: Katowice, 2015, str. 125-140.)
- *gramatyka opisowa* (Łuszczak S./Szulc A./Wawrzyniak Z. (1991): Gramatyka języka niemieckiego. Warszawa: WSiP.)
- *akwizycja* (Czaplikowska, R./Kubacki, A. D. (2010): Grundlagen der Fremdsprachendidaktik, Kraków.)

Uczelnia zapewnia dostęp do otwartych światowych zasobów cyfrowych oraz posiadanych przez Uczelnię zamkniętych zasobów naukowych. Przez Wirtualną Bibliotekę Nauki Biblioteka Politechniki Koszalińskiej zapewnia dostęp do kolekcji czasopism elektronicznych: Elsevier, Springer, Wiley, baz tematycznych EBSCO, Web of Knowledge, Scopus oraz czasopism Nature i Science. Biblioteka posiada licencje na dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz do wypożyczalni IBUKLIBRA, która oferuje e-booki, audiobooki i kursy wideo, udostępnia zbiory w ramach projektu Biblioteki Narodowej – Academica. Ponadto biblioteka organizuje dostęp testowy do baz on-line książek i czasopism (m. in. EBSCO, Emerald-eBook, JSTOR, PROQUEST ONE ACADEMIC, Bloomsbury Collections (Drama, Linguistics, Literary Studies, Philosophy), Britannica Digital Learning), co w pewnym stopniu kompensuje niedostatki w zakresie zbiorów tradycyjnych.

Biblioteka umożliwia dostosowanie swoich zasobów do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Katalog online, bazy pełnotekstowe spełniają standard WCAG 2.0. Komputery dostępne w czytelnich wyposażone są w oprogramowanie powiększające i udźwiękowiające, a w głównej siedzibie biblioteki dodatkowo w klawiatury brailowskie, trackballe i skanery. W czytelni wydziałowej nie ma możliwości samodzielnego korzystania ze skanera.

Na potrzeby kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia zapewnia materiały dydaktyczne w formie elektronicznej poprzez dostęp do zasobów cyfrowych, a także skanując wybrane fragmenty publikacji tradycyjnych. Materiały te dostępne są również dla osób z niepełnosprawnością.

W Uczelni odbywają się przeglądy infrastruktury. Udział studentów w ocenie infrastruktury zapewniony jest przez ankietę oceniającą jakość kształcenia i warunki studiowania na kierunkach prowadzonych w Politechnice Koszalińskiej, która zawiera pytanie o dostosowanie bazy dydaktycznej do kształcenia na określonym kierunku studiów oraz o dostępność zbiorów bibliotecznych.

Infrastruktura informatyczna wykorzystywana w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest na bieżąco monitorowana i w miarę potrzeb modernizowana przez Uczelniane Centrum Technologii Informatycznych. Oprogramowanie stosowane w tym kształceniu jest na bieżąco unowocześniane i aktualizowane przez jego producenta.

Nauczyciele akademicy mają zapewniony udział w ocenie infrastruktury w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ponadto istnieje możliwość zgłaszania potrzeb odnośnie do zakupów bibliotecznych.

Wyniki przeglądów infrastruktury są wykorzystywane do jej doskonalenia i ustalania planów remontów bieżących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna (z zastrzeżeniem braku zapewnienia pełnego dostępu do Internetu bezprzewodowego), wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Zasoby biblioteczne w części przypadków nie obejmują piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W części pomieszczeń dydaktycznych występują niekorzystne warunki akustyczne, nie pozwalające na komfortowe prowadzenie zajęć.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. zgodności zasobów bibliotecznych z wymogami programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Zapewnienie w salach warunków akustycznych pozwalających na komfortowe odbywanie zajęć dydaktycznych.
2. Zapewnienie możliwości dostępu do bezprzewodowego Internetu w pomieszczeniach budynku, w tym w bibliotece wydziałowej.
3. Przegląd sylabusów po kątem kompletności oraz aktualności danych bibliograficznych w zakresie wskazywanego piśmiennictwa.
4. Ujednolicenie formatu zapisu bibliograficznego w sylabusach.

Zalecenia

1. Zapewnienie dostępu do całości piśmiennictwa wskazanego w sylabusach w zakresie literatury (podstawowej).
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca kierunku filologia z otoczeniem społeczno-gospodarczym wynika z przyjętej koncepcji i celów kształcenia, zgodnie z którymi dąży się do łączenia wiedzy z procesem uczenia się studentów silnie powiązanego z rynkiem pracy. Dobrane adekwatnie ze względu na rodzaj, zakres i zasięg instytucje zewnętrzne (np. firmy o charakterze handlowym, usługowym, produkcyjnym o zasięgu międzynarodowym oraz w biurach tłumaczeń i firmach prowadzących działalność edukacyjną) umożliwiają kształtowanie sylwetki absolwenta wyposażonego w kompetencje zawodowe i uświadomionego na postawy społeczne i obywatelskie, niezbędne do wykonywania zawodu lektora bądź tłumacza. Ten kontakt naukowo-społeczny charakteryzuje przedsięwzięcia realizowane w środowisku lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. Sprzyja budowaniu modelu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, sformalizowanego poprzez powstały w 2016 roku Konwent Pracodawców Wydziału Humanistycznego (liczący obecnie 39 członków) funkcjonujący w oparciu o przyjęty w 2022 roku „Regulamin Konwentu Pracodawców Wydziału Humanistycznego Politechniki Koszalińskiej”. Członkowie-przedstawiciele różnych instytucji i firm zewnętrznych, w zależności od ich profilu, współpracują z poszczególnymi kierunkami studiów w zakresie kształtowania procesu dydaktycznego i powiązania go z oczekiwaniami rynku pracy.

Współpracujący z kierunkiem filologia członkowie Konwentu, reprezentujący między innymi firmy, mają wpływ na opiniowanie i modyfikowanie programu studiów, wynikające ze zdiagnozowanych potrzeb środowiska pracodawców, oczekujących praktycznych umiejętności absolwentów kierunku. Przykładowo w zakresie kompetencji zawodowych na wniosek interesariuszy poszerzono treści programowe o tłumaczenia dotyczące rynku ubezpieczeń oraz nauczania języka obcego w najmłodszych grupach wiekowych.

Stała współpraca z instytucjami zewnętrznymi przybiera różne formy-cyklicznie dotyczy organizacji: targów edukacyjnych, Środkowopomorskich Targów Pracy, Dni Otwartych Politechniki Koszalińskiej, najczęściej zaś organizacji obowiązkowych praktyk zawodowych, staży i wizyt studyjnych, umożliwiających zdobywanie kwalifikacji podnoszących atrakcyjność na rynku pracy.

Szeroka współpraca ze środowiskiem sprzyja działaniu studentów na rzecz wolontariatu, przykłady regularnych akcji charytatywnych stanowią: zbiórka na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Wrzuć Miedziaka dla Dzieciaka” oraz Zostań Mikołajem-Politechnika Koszalińska dla Hospicjum”.

W ramach prowadzenia ocenianego kierunku uwzględniane są nowe trendy i potrzeby rynku pracy, między innymi poprzez zatrudnianie wykładowców-praktyków (część byłych i obecnych) z bogatym doświadczeniem, wynikającym z równoległego zatrudnienia w innej instytucji lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej edukacyjnej lub tłumaczeniowej (np. zajęcia „Tłumaczenia literackie” prowadzi profesjonalna tłumaczka). Niektórzy z nich są absolwentami kierunku filologia np. właściciel szkoły prywatnej Fabryka Nauczania Języka Angielskiego, a jednocześnie członek Konwentu Pracodawców, wpływa na opiniowanie programu poprzez zgłaszanie oczekiwań środowiska. Z kolei działająca na rynku amerykańskim firma Nsure sp. z o. o. chętnie przyjmuje studentów na praktyki i zatrudnia wielu z nich (absolwenci filologii angielskiej stanowią 60% pracowników firmy).

Wyżej wymienieni wpisują się w praktyczny profil kształcenia poprzez szybkie, elastyczne uwzględnianie na zajęciach ze studentami oczekiwanych przez pracodawców umiejętności: np. Narzędzia Cat-SDL Trados ,Wprowadzenie do fizjologii w tłumaczeniach medycznych, Grywalizacja i narzędzia IT czy Nauka języka obcego osób z niepełnosprawnością słuchu i wzroku.

Istotny przykład współpracy kierunku z interesariuszami zewnętrznymi, przynoszący obopólne korzyści, stanowi realizacja zewnętrznych zadań branżowych przez członków Koła Naukowego Anglicus: np. udział studentów w konkursie lingwistycznym „Tłumacze na start” organizowanym przez firmę Skrivanek, pełnienie roli tłumaczy podczas oficjalnych wizyt delegacji zagranicznych (wykładowcy Szkoły Straży Granicznej z Litwy w Centrum Szkoleni Straży Granicznej w Koszalinie) czy przetłumaczenie strony internetowej Muzeum w Koszalinie.

Interesariusze zewnętrzni mają wpływ na weryfikację efektów uczenia się poprzez: analizowanie i opiniowanie programu studiów, ocenianie praktyk zawodowych oraz pracy studentów podczas zajęć prowadzonych przez praktyków. Powyższe wpływa na budowanie trafnej oferty kształcenia, odpowiadającej zapotrzebowaniu pracodawców i uwzględniającej informacje z badania „Barometr zawodów” oraz badania prowadzonego przez uczelnię w zakresie diagnozowania potrzeb rynku środkowopomorskiego na kompetencje absolwentów Politechniki Koszalińskiej, które systematycznie prowadzone jest przez Dział Kształcenia PK dla wszystkich kierunków studiów. Z analizy” Kwestionariusza do badania przedsiębiorców w zakresie zapotrzebowania na kompetencje absolwentów szkół wyższych za rok akademicki 2022/2023” wynika, że wśród kryteriów przy ocenie kandydata podczas rekrutacji pracodawcy zwracają uwagę na: wiedzę kierunkową kandydatów, dotychczasowe doświadczenie zawodowe, znajomość języka obcego, kompetencje indywidualne, wynik rozmowy kwalifikacyjnej oraz zainteresowania pozazawodowe. Przedsiębiorcy oczekują od absolwentów umiejętności praktycznych (zawodowych), współpracy w zespole, zaangażowania, kultury osobistej. Opinie interesariuszy zewnętrznych zawarte w ankietach oraz zgłaszane ustnie na bieżąco i podczas spotkań Konwentu uwzględniane są przy konstruowaniu programu studiów. Na doskonalenie procesu nauczania-uczenia się wpływają również wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów przez ogólnopolski system Ekonomicznych Losów Absolwentów.

Na kierunku filologia systematycznie przeprowadzane są przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym z udziałem pracodawców i studentów dotyczące ich zaangażowania w tworzenie programu studiów i doskonalenia jego realizacji, a tym samym zwiększających szansę zatrudnienia absolwentów.

W wyniku tych przeglądów doskonalony jest proces nauczania-uczenia się oraz modyfikowana jest baza interesariuszy zewnętrznych współpracujących z kierunkiem. W celu obiektywizacji oceny współpracy z otoczeniem uwzględniane są opinie pozyskiwane od studentów dotyczące efektów uczenia się i warunków podczas realizacji praktyk zawodowych, a także opinii o wykładowcach, wyrażanych w ankietach dotyczących zajęć

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

--

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na Uczelni zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku filologia zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Umiędzynarodowienie tego procesu jest wieloaspektowe, prowadzone przez całą kadrę wykładowców i odbywa się na kilka różnorodnych, dopełniających się sposobów. Wśród studentów podejmowane są dodatkowe działania wykraczające poza program studiów i obejmujące w szczególności ich udział w konferencjach, a także współorganizację konferencji międzynarodowych.

Większość zajęć prowadzona jest w języku specjalności, co stwarza potencjalne możliwości do przyjmowania studentów zagranicznych. Uczelnia uczestniczy w programach Erasmus+, Erasmus+ KA-107, CEEPUS i Fulbright, które umożliwiają studentom wyjazdy na praktyki oraz studia, nauczycielom akademickim - wyjazdy szkoleniowe lub wyjazdy w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Studenci i pracownicy kierunku mogą skorzystać z oferty wynikającej z podpisanych 25 umów w ramach Programu Erasmus+ z uczelniami m. in. z Chorwacji, Czech, Francji, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Szwecji, Turcji czy Węgier, a także wynikającej umów Erasmus+ KA-107, obejmujących Gruzję, Tajwan oraz Izrael. W ramach projektu CEEPUS Uczelnia jest członkiem dwóch sieci akademickich. W kształcenie studentów na kierunku zaangażowani są również nauczyciele akademicy z zagranicy, w ramach współpracy z Polsko-Amerykańską Komisją Fulbrighta, a także w ramach programu Erasmus+ oraz Erasmus+ KA-107. Dodatkowo studenci kierunku mogą wziąć udział w programie wspomagającym studentów zagranicznych odbywających studia w Uczelni, co pozwala na podniesienie ich kompetencji językowych. Rekrutacja na wszystkie wyjazdy zagraniczne prowadzona jest zgodnie z harmonogramem obowiązującym na Uczelni.

Stopień umiędzynarodowienia jest na bieżąco monitorowany. Na poziomie wydziałowym nad procesem umiędzynarodowienia czuwa Koordynator ds. Erasmus+, który jest zobowiązany do przedstawienia corocznego sprawozdania dotyczącego mobilności studentów i pracowników. Wyniki

mobilności przedstawiane i omawiane są podczas spotkań pracowniczych z kierownikami jednostek. Na poziomie ogólnouczelnianym pozyskane dane gromadzi gromadzone są przez Biuro Mobilności, które przygotowuje sprawozdanie z mobilności pracowników i studentów. Jest ono następnie prezentowane na Senacie przez Rektora i przyjmowane uchwałą Senatu. Wyniki monitoringu wykorzystywane są przez Biuro Mobilności, Koordynatorów programów Erasmus+ i CEEPUS do udoskonalania oferty i dopasowywania jej m. in. do poziomu językowego studentów, a także potrzeb studentów wynikających z uwarunkowań programu studiów. W ostatnich trzech latach z programów wymiany skorzystało 14 studentów (4 wyjeżdżających oraz 10 przyjeżdżających).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

--

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne. Przybiera różne formy, adekwatne do założonych efektów uczenia się, uwzględniając zróżnicowane potrzeby studentów. Uniwersytet wspiera inicjatywy studentów i dostarcza instrumentów, które zachęcają ich do rozwoju naukowego. System wsparcia uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągnięcia bardzo dobrych efektów uczenia się.

Uczelnia posiada niezbędne narzędzia, aby reagować na potrzeby studentów, w sposób systematyczny, indywidualny, a także kompleksowy. Politechnika Koszalińska stosuje różnorodne formy pomocy między innymi materialne, merytoryczne, a także pomoc w kontakcie z potencjalnymi pracodawcami. Wsparcie na kierunku dostosowane jest do potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia dysponuje narzędziami wspierającymi oraz motywującymi studentów wybitnych. Mogą oni ubiegać się o stypendium Rektora oraz stypendium Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia dla studentów, wynikające z przepisów Prawa o szkolnictwie wyższym. Studenci wykazujący się szczególnymi wynikami w nauce mogą wnioskować o indywidualny tok studiów. Osoby chcące poszerzyć swoją wiedzę oraz umiejętności mogą przystąpić do Studenckiego Koła Naukowego Anglicus. W ramach koła studenci mogą brać udział w różnych projektach - na przykład uczestniczyć w tłumaczeniu książki, która następnie zostanie wydana przez interesariusza zewnętrznego. Koło Naukowe Anglicus aktywnie uczestniczy w życiu studenckim organizując cykliczne wydarzenia: Warsztaty Wielkanocne czy Wielkanocny i Bożonarodzeniowy Konkurs tłumaczeniowy. Politechnika Koszalińska wspiera rozwój Studentów także poprzez dofinansowywanie udziału w konferencjach czy wyjazdach naukowych. Studenci aktywnie zachęceni są do startowania w konkursach poprzez kadrę akademicką, a podczas przygotowań mogą liczyć na merytoryczne wsparcie z ich strony. Jednym z flagowych konkursów, w którym co roku mogą uczestniczyć studenci filologii jest Bałtycki Konkurs Języka Angielskiego. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas konsultacji stacjonarnych.

Uczelnia oferuje studentom szeroki wachlarz szkoleń podnoszących ich kompetencje niezbędne na rynku pracy. Warsztaty realizowane są w ramach Biura Karier i Promocji Edukacji - w ostatnim czasie zorganizowano webinary: „GirlsGoNet - bezpłatne warsztaty z zakresu cyberbezpieczeństwa”, „Czy każdy może być twórcą internetowym?”, „WEBinar - Zawód, Kariera, Powołanie. Gdzie i jak pracować - to karty samorozwojowe”, „Praca w erze matrixa - jak odnaleźć się na współczesnym rynku pracy?”. Biuro oferuje studentom również indywidualne rozmowy doradcze, coaching kariery, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, spotkania z praktykami i interesariuszami zewnętrznymi, czy doradztwo zawodowe na bazie testów. Wszystkie informacje o działalności Biura studenci mogą znaleźć na ich stronie internetowej.

W Uczelni działają liczne sekcje sportowe oraz organizacje artystyczne takie jak Akademicki Klub Tańca, Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego, Chór Politechniki Koszalińskiej „Canzona”, Yacht Club Politechniki Koszalińskiej, Centrum Kultury Studenckiej Kreślarnia. Umożliwiają one studentom wielopłaszczyznowy rozwój w sferze sportowej, kulturalnej i artystycznej.

Za pomoc Osobom z Niepełnosprawnością odpowiedzialne jest Biuro Osób Niepełnosprawnych. Potrzebujący studenci mają możliwość skorzystania ze wsparcia uczelnianych asystentów Osób Niepełnosprawnych, którzy odpowiedzialni są za pomoc, między innymi, w wykonywaniu podstawowych czynności na terenie Uczelni, w dotarciu na Uczelnię czy do biblioteki z miejsca zamieszkania i z powrotem, w przepisywaniu notatek z wersji papierowej na elektroniczną, opracowywaniu notatek na podstawie plików dźwiękowych. Politechnika Koszalińska umożliwiła uczestnictwo Studentów Niepełnosprawnych w alternatywnych, odpowiednio dostosowanych zajęciach wychowania fizycznego. Uczelnia wspiera aktywizację Studentów pomagając wziąć udział w wydarzeniach szkoleniowo-integracyjnych. Studenci z orzeczeniem Niepełnosprawności mogą ubiegać się o stypendium z tytułu Niepełnosprawności oraz o przyznanie indywidualnej organizacji zajęć.

Osoby w kryzysie psychicznym mają możliwość skorzystać z pomocy Akademickiego Wsparcia Psychologicznego, Stowarzyszenia Profilaktyki i Terapii „Młodzi - Młodym” oraz Środkowopomorskiego Centrum Zdrowia Psychicznego MEDiSON. W ramach projektu „Dostępna Uczelnia - Politechnika Koszalińska” utworzone zostało także Centrum Wsparcia Zdrowia Psychicznego. Przeprowadzony

projekt „ZINTEGROWANI” - Kompleksowy Program Rozwoju Politechniki Koszalińskiej pozwolił na zorganizowanie szkoleń skierowanych do kadry akademickiej - na przykład warsztatu „Komunikacja, wspieranie i praca ze studentem w kryzysie psychicznym”. Celem szkoleń jest usunięcie barier oraz przygotowanie nauczycieli do pracy ze studentami w potrzebie.

Studenci zagraniczni lub zainteresowani wymianą studencką mogą skorzystać z pomocy Biura mobilności Międzynarodowej, Koordynatora Wydziału Humanistycznego Politechniki Koszalińskiej ERASMUS+ oraz Wydziałowego Koordynatora Programu CEEPUS. Student zagraniczny wymagający pomocy w załatwieniu spraw administracyjnych, może zgłosić taką potrzebę w dziekanacie wydziału humanistycznego - otrzyma wtedy pomoc pracownika dziekanatu, który biegle porozumiewa się w języku angielskim.

Na początku roku akademickiego odbywają się spotkania dla studentów pierwszorocznych, których celem jest zaznajomienie studentów roku z zasadami Uniwersytetu oraz z osobami, które odgrywają ważną rolę w procesie wsparcia: opiekun roku, samorząd studencki, Dziekan oraz Prodziekan ds. Studenckich. Podczas spotkań studenci informowani są o swoich prawach oraz obowiązkach, a w szczególności o systemie zgłaszania skarg i wniosków. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem odpowiedzieli, że procedura składania skargi i wniosków jest im znana. Zwrócili uwagę, na istotność nieformalnego sposobu składania skargi lub wniosku, jakim jest kontakt z Opiekunem roku. W przypadku, kiedy wymaga tego sytuacja, studenci mają możliwość kontaktu z Władzami Jednostki oraz z Biurem Obsługi Kandydatów i Studenta. W trudnych przypadkach o pomoc mogą zwrócić się do Samorządu Studenckiego. Do każdej z wymienionych osób studenci mogą udać się osobiście lub skontaktować się mailowo i telefonicznie.

W ramach zwiększenia bezpieczeństwa na Uczelni został wprowadzony Regulamin przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Politechnice Koszalińskiej. Uczelnia realizuje programy oraz szkolenia, których głównym tematem jest przeciwdziałanie dyskryminacji i przemocy. Do przeprowadzonych projektów należą między innymi szkolenie „Cyberbezpieczeństwo dzieci i młodzieży”, zorganizowany Międzynarodowy Dzień Bezpieczeństwa Internetu czy „Plan Równości Płci dla Politechniki Koszalińskiej”. Uczelnia oferuje studentom pomoc oraz doradztwo w kwestiach prawnych. Rekomenduje się utworzenie oraz regularne, najlepiej coroczne, przeprowadzanie ankiety antydyskryminacyjnej z jednoczesnym motywowaniem studentów do jej wypełnienia.

Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat wsparcia ze strony Biura Obsługi Kandydata i Studenta, do którego mogą udać się osobiście lub skontaktować się mailowo czy telefonicznie. Biuro oferuje zainteresowanym pomoc w wypełnianiu dokumentów, udziela informacji na temat programów studiów, specjalności, możliwości kształcenia, a także odpowiada na wszelkie pytania dotyczące życia studenckiego na Politechnice Koszalińskiej. Na spotkaniu Studenci wskazywali na niewystarczające godziny otwarcia Biura. Rekomenduje się przeprowadzenie ankiety wśród wszystkich studentów kierunku czy zaproponowany czas pracy dziekanatu jest wystarczający, należy uwzględnić możliwość dłuższej pracy dziekanatu przynajmniej w jednym dniu w ciągu tygodnia.

Samorząd Studencki aktywnie działa na rzecz wspólnoty Uniwersyteckiej. Samorząd wpływa na realizację studiów między innymi poprzez opiniowanie programów studiów. Studenci mają swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Samorząd regularnie organizuje wydarzenia integrujące studentów Politechniki. Przykładami są Otrzęsiny studentów pierwszego roku, otwarta zbiórka krwi, Dzień Kobiet/Dzień Studentki, Juwenalia - Tydzień Kultury Studenckiej, zbiórka karmy dla zwierząt w schronisku, akcja „Wrzuć miedziaka dla Dzieciaka”, Studencki dzień dziecka czy Absolutorium.

Na kierunku filologia przeprowadzana jest cykliczna ocena jakości kształcenia. Studenci mają możliwość oceny aspektów takich jak kontakt z prowadzącym zajęcia, jasność zasad i procedur dotyczących studiowania, aktywność organizacji studenckich czy możliwość rozwijania własnych zainteresowań poprzez uczestnictwo w kołach naukowych.

Ankieta pozwala wypowiedzieć się także na temat proponowanych zmian w kształceniu na kierunku. Przykładem działań naprawczych zasugerowanych przez studentów była zmiana programu studiów czy rozkładu zajęć - przeniesiono zajęcia, w celu uniknięcia luk w grafiku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje szerokim spektrum wsparcia studentów. Należy zaznaczyć, iż studenci czują wsparcie pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych, którzy w każdy możliwy sposób działają na ich korzyść, tworząc przyjazną atmosferę wewnątrz społeczności akademickiej. Dodatkowe działalności jak aktywność koła naukowego, przeprowadzane warsztaty czy szkolenia pozwalają studentom się rozwijać oraz poszerzać horyzonty. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Przeprowadzenie ankiety wśród wszystkich studentów kierunku czy zaproponowany czas pracy dziekanatu jest wystarczający

Zalecenia

--

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, zapewniając łatwość zapoznania się z nią bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona jest dostosowana zarówno do wersji komputerowej, jak i mobilnej, a także posiada opcje zwiększenia czcionki tekstu oraz ustawienia kontrastu dla osób z niepełnosprawnością narządu wzroku, co zapewnia nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością.

Strona internetowa Wydziału Humanistycznego zapewnia dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o możliwościach zatrudnienia absolwentów.

Informacje o możliwościach pracy po studiach są wymienione przy opisach kierunków studiów. Strona oferuje szeroki zakres informacji w języku angielskim, co ułatwia dostęp międzynarodowym studentom.

Zakres informacji na stronie obejmuje cele kształcenia, które sformułowano w ramach programu studiów. Informacje o programach studiów dostępne są w zakładce „Wydział/ Jakość Kształcenia”, gdzie znajdują się opisy poszczególnych kierunków oraz możliwości pracy po studiach. Program studiów kierunku Filologia zawiera opis efektów uczenia się i opis sylwetki absolwenta (w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe), zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych i zasady procesu dyplomowania. W ramach programu studiów sformułowano w sposób bardzo ogólny opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji. Informacje dotyczące metod weryfikacji efektów uczenia się są dostępne w ramach kart zajęć, w zakładce „Wydział/ Jakość Kształcenia/ Karty kursów”. Kompetencje oczekiwane od kandydatów zawarte są w serwisie „Internetowa Rejestracja Kandydatów”. Warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów są dostępne pod zakładką „Kandydaci”, gdzie można znaleźć informacje o procesie rekrutacji i terminarz procesu przyjęć na studia. Informacje na temat kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zawarte są w Uchwale Senatu 60/2023 z dn. 31 maja 2023 r. Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym zawarte są w Księdze Jakości Kształcenia Wydziału Humanistycznego, dostępnej na stronie internetowej uczelni w zakładce „Wydział/ Jakość Kształcenia”.

Na stronie Wydziału Humanistycznego dostępne są również informacje o możliwościach dalszego kształcenia, takie jak program ERASMUS+ czy program PO WER, informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu), tygodniowy rozkład zajęć / harmonogram zjazdów i rozkład zajęć. Strona zawiera ponadto regulamin studiów. Uczelnia nie podaje danych dotyczących losów zawodowych absolwentów; znajdują się one w systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów. Wyniki ankietyzacji studentów zawarte są w ramach informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakładce „Wydział/ Jakość kształcenia/ Wyniki ankietyzacji”. W zakładce „Studenci/ Świadczenia dla studentów” umieszczono informacje dotyczące pomocy materialnej i spraw bytowych studentów.

Informacje o wsparciu dla studentów, w tym dla osób z niepełnosprawnością, są dostępne na stronie w zakładkach „Studenci/ Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością” i „Akademickie wsparcie psychologiczne”.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach na Politechnice Koszalińskiej podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Ocena oraz propozycje zmian w działaniu strony są zgłaszane przez pracowników i realizowane przez administratora strony lub bezpośrednio przez Uczelniane Centrum Technologii Informatycznych, co wskazuje na ciągłą współpracę w celu poprawy. Studenci zgłaszają uwagi dotyczące poprawności działania i intuicyjności strony poprzez ankiety wypełniane na koniec semestru lub za pośrednictwem reprezentantów w Radzie Wydziału. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących, co sugeruje, że uczelnia aktywnie monitoruje aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach. Jest to również zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców, takich jak kandydaci na studia, obecni studenci oraz potencjalni pracodawcy.

Nad merytoryczną zawartością materiałów umieszczanych na stronie sprawuje pieczę Prodziekan ds. kształcenia. Wprowadzenie spójnej nomenklatury zakładek i zmian w umiejscowieniu niektórych z nich

po ostatniej wizytacji w listopadzie 2021 roku dodatkowo świadczy o systematycznym podejściu do doskonalenia dostępności i jakości informacji, opierając się na feedbacku i bieżących potrzebach odbiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zapewnienie kompletnych informacji o programie studiów i intuicyjności w nawigacji stron internetowych Uczelni.	Uczelnia zapewniła kompletne informacje dotyczące kierunku na uaktualnionej stronie internetowej Uczelni.	Zalecenie zrealizowane
2.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższego zalecenia.	podjęto odpowiednie działania naprawcze	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

--

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Systematyczne oceny programu studiów są prowadzone z wykorzystaniem różnorodnych danych i informacji, a w procesie uczestniczą interesariusze wewnętrzni, w tym studenci i nauczyciele akademicki, oraz zewnętrzni (przedstawiciele lokalnych przedsiębiorstw, samorządu lokalnego i organizacji gospodarczych). Proces ten obejmuje udział m.in. Rady Programowej kierunku, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Rady Wydziału, Konwentu Pracodawców i Senatu Uczelni.

Zatwierdzanie, wprowadzanie zmian oraz ewentualne wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, zgodnie z oficjalnie przyjętymi procedurami na Politechnice Koszalińskiej. Proces ten obejmuje przygotowanie i ewaluację zmian przez Radę Programową kierunku, opinie z Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, zatwierdzenie przez Radę Wydziału oraz finalne zatwierdzenie przez Senat Uczelni, co gwarantuje formalność i zgodność z wewnętrznymi regulacjami uczelni.

Rada Programowa kierunku odgrywa kluczową rolę w projektowaniu i proponowaniu zmian w programie studiów. Rada, w której skład wchodzi pracownicy Uczelni, studenci, przedstawiciele pracodawców i pełnomocnicy ds. praktyk, m.in. opracowuje propozycje programu studiów, w tym efekty uczenia się, sylwetkę absolwenta, i monitoruje program na bieżąco. Rada jest odpowiedzialna za regularny przegląd i aktualizację programu studiów, obejmujące efekty uczenia się, metody dydaktyczne oraz treści programowe. Wyniki osiągnięć studentów, w tym praktyki zawodowe, egzaminy, prace kursowe, dyplomowe oraz wyniki ocen, są analizowane. Ankietyzacje studenckie i oceny kursów przeprowadzane są za pośrednictwem systemu USOS, zapewniając regularną ocenę satysfakcji studentów, jakości kształcenia i warunków studiowania. Dane dotyczące ścieżek kariery absolwentów, uzyskane z systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów (ELA) oraz ankietyzacji pracodawców, mają dostarczać informacji o skuteczności programu w przygotowaniu studentów do wymagań rynku pracy. Regularne spotkania i konsultacje z przedstawicielami pracodawców oraz innych interesariuszy zewnętrznych mają na celu dostosowanie programu do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy. Od czasu poprzedniej wizytacji w listopadzie 2021 r. Rada Programowa opracowała wewnętrzne zalecenia co do wypełniania sylabusów przez nauczycieli akademickich. Instrukcje te były prawidłowe, jednak analiza kart zajęć wykazała, że nie wszyscy nauczyciele akademicki prawidłowo z nich skorzystali, co poskutkowało uchybieniami wskazanymi w kryterium 2.

Wszelkie proponowane zmiany w programie są analizowane i muszą zostać zatwierdzone przez Radę Wydziału oraz Senat Uczelni, zanim zostaną wdrożone, co zapewnia formalność i wielostronną ocenę zmian przed ich implementacją. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Wydziału opiniują propozycje zmian, które następnie podlegają zatwierdzeniu przez Senat Uczelni. Udział zewnętrznych interesariuszy, takich jak pracodawcy, jest zapewniony poprzez konsultacje programów studiów z

przedstawicielami otoczenia gospodarczego, co pozwala na dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy. Na Wydziale Humanistycznym kluczowym źródłem danych o wymaganiach otoczenia gospodarczego jest Konwent Pracodawców, który łączy reprezentantów lokalnych firm, władz lokalnych oraz instytucji gospodarczych. W celu pozyskania informacji zwrotnych dotyczących zmian w programach nauczania, Rada Programowa regularnie prowadzi wymianę e-mailową z zewnętrznymi interesariuszami. Jak jednak pokazało spotkanie z przedstawicielami pracodawców, nie wszystkie ich propozycje są włączane do programu studiów, choć mogłyby podnieść jakość kształcenia.

Wyznaczone zostały osoby oraz zespoły odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i zespołów zostały określone w sposób przejrzysty, obejmując także ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku. Zarządzenia Rektora określają zadania i kompetencje dziekanów i prodziekanów ds. kształcenia, które obejmują nadzór nad realizacją programów studiów oraz ich jakością. Pełnomocnik Dziekana ds. zapewnienia jakości kształcenia jest odpowiedzialny za koordynację działań związanych z jakością kształcenia na Wydziale. Za nadzór merytoryczny nad programami kształcenia w swojej jednostce odpowiadają Kierownicy Katedr. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia składa się z wyznaczonych przez Dziekana członków, którzy monitorują i doskonalą jakość kształcenia. Strona internetowa Wydziału podaje do publicznej wiadomości nazwiska przedstawicieli studentów i pracodawców. Rada Wydziału i Rada Programowa kierunku studiów to organy, które uczestniczą w procesie projektowania, ewaluacji oraz modyfikacji programów studiów, zapewniając ich ciągłe dostosowanie do potrzeb rynku i standardów edukacyjnych.

Nauczyciele akademicy są regularnie hospitowani, co pozwala na ocenę metod dydaktycznych i ich skuteczności w przekazywaniu wiedzy.

W projektowaniu programu studiów uwzględniana jest współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, np. program tłumaczeniowe typu CAT.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Proces rekrutacji i kwalifikacji jest regulowany przez oficjalne procedury uczelni, jak wskazuje obecność Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK), która jest standardową praktyką w polskich uczelniach wyższych. IRK zapewnia przejrzystość i formalność procesu rekrutacji, co gwarantuje, że wszystkie decyzje dotyczące przyjęcia są oparte na jasno zdefiniowanych i publicznie dostępnych kryteriach.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia Uczelni nie w pełni poskutkował wprowadzaniem efektywnych działań naprawczych na kierunku filologia. Część tych działań przyniosła rezultaty odwrotne od zamierzonych, na co wskazują nieprawidłowości w zakresie przyporządkowania kierunku do dyscypliny, zapewnienia efektów uczenia się i treści programowych odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, czy metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się przez studentów. System zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do tworzenia i doskonalenia programu studiów na ocenianym kierunku nie działa skutecznie, czego konsekwencją jest ocena „niespełnione” dla kryterium 10.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane /
-----	--	---------------------------	---

			<i>zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Pełne i efektywne wdrożenie na kierunku obowiązujących w Uczelni procedur i narzędzi wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia skutkujących kompleksową oceną programu studiów i jego realizacji oraz trwałości działań naprawczych.	system zapewnienia jakości kształcenia nie poskutkowało wprowadzeniem działań naprawczych w odniesieniu do kryteriów 1, 2 i 3	Zalecenie niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Uczelnia posiada wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, jednak nie okazał się on skuteczny w niwelowaniu uchybień zidentyfikowanych przez zespoły oceniające na kierunku filologia. Nieprawidłowości wskazane w ocenie realizacji zaleceń odnoszących się do kryterium 1, 2 i 3 nadal dotyczą sformułowania koncepcji kształcenia, treści programowych odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych oraz możliwości weryfikacji efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Nie sformułowano

Zalecenia

--

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl